

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (tretia komora)

z 5. októbra 2011*

Vo veci T-11/06,

Romana Tabacchi Srl, predtým Romana Tabacchi SpA, so sídlom v Ríme (Talian-
sko), v zastúpení: M. Siragusa a G. C. Rizza, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: pôvodne É. Gippini Fournier a F. Amato, neskôr
É. Gippini Fournier a V. Di Bucci, a napokon É. Gippini Fournier a L. Malferrari, spl-
nomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na čiastočné zrušenie rozhodnutia Komisie K(2005) 4012
v konečnom znení z 20. októbra 2005, ktoré sa vzťahuje na konanie podľa článku 81
ods. 1 [ES] (vec COMP/C.38.281/B.2 – Surový tabak – Taliansko), ako aj návrh na
zníženie pokuty uloženej žalobkyni,

* Jazyk konania: taliančina.

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia komora),

v zložení: predseda komory J. Azizi, sudcovia E. Cremona (spravodajkyňa) a S. Frimodt Nielsen,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 1. decembra 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- ¹ Žalobkyňa, Romana Tabacchi Srl, je talianskou obchodnou spoločnosťou, momentálne v likvidácii, ktorej hlavnou činnosťou je prvotné spracovanie surového tabaku. V čase skutkových okolností, ktoré sú predmetom tohto konania boli jedinými akcionármi žalobkyne manželia B., ktorí spolu vlastnili – a stále vlastnia – všetky jej akcie.

1. *Správne konanie*

- 2 Komisia Európskych spoločenstiev zaslala 15. januára 2002 podľa článku 11 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962, Prvého nariadenia implementujúceho článku [81 ES] a [82] ES (Ú. v. ES 13, 1962, s. 204; Mim. vyd. 08/01, s. 3), profesijným združeniam talianskych spracovateľov a producentov tabaku, a to Associazione professionale trasformatori tabacchi italiani (APTI, profesijné združenie talianskych spracovateľov surového tabaku) a Unione italiana tabacco (Unitab, Talianska tabaková únia), žiadosti o informácie týkajúce sa talianskeho trhu so surovým tabakom.

- 3 Dňa 19. februára 2002 Komisia prijala žiadosť o oslobodenie od pokút od talianskej spracovateľskej spoločnosti Deltafina SpA, ktorá je členom APTI, podľa oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 45, 2002, s. 3; Mim. vyd. 08/002, s. 155, ďalej len „oznámenie o spolupráci“). Dňa 6. marca 2002 Komisia spoločnosti Deltafina poskytla podľa bodu 15 uvedeného oznámenia podmienené oslobodenie od pokút.

- 4 Dňa 4. apríla 2002 Komisia prijala žiadosť o oslobodenie od pokút podľa bodu 8 oznámenia o spolupráci a subsidiárne žiadosť o zníženie akejkoľvek pokuty podľa bodov 20 až 27 uvedeného oznámenia od spoločnosti Dimon Italia Srl (dcérska spoločnosť spoločnosti Dimon Inc., teraz Mindo Srl), ako aj žiadosť o zníženie akejkoľvek pokuty podanú na rovnakom základe zo strany spoločnosti Transcatap SpA (dcérska spoločnosť spoločnosti Standard Commercial Corp.; ďalej len „SCC“).

- 5 Počas 18. a 19. apríla 2002 vykonala Komisia na základe článku 14 nariadenia č. 17 prešetrovanie v priestoroch spoločností Dimon Italia a Transcatap, ako aj v priestoroch spoločnosti Trestina Azienda Tabacchi SpA a žalobkyne.

- 6 Dňa 8. októbra 2002 oznámila Komisia spoločnostiam Dimon Italia a Transcatab, že keďže boli v uvedenom poradí prvým a druhým podnikom, ktoré predložili dôkazy o porušovaní v zmysle oznámenia o spolupráci, zamýšľa im na konci správneho konania znížiť pokutu, ktorá im bude uložená za prípadné konštatované porušenia.

- 7 Dňa 25. februára 2004 prijala Komisia oznámenie o výhradách, ktoré zaslala desiatim podnikom alebo združeniam podnikov, medzi nimi aj spoločnostiam Deltafina, Dimon Italia, Transcatab a žalobkyni (ďalej len „spracovatelia“) a materským spoločnostiam niektorých z nich, najmä spoločnostiam Universal Corp., Dimon a SCC. Adresáti oznámenia o výhradách mali prístup k správne mu spisu, ktorého kópiu im na CD-ROM-e poskytla Komisia a na výhrady Komisie odpovedali zaslanými písomnými pripomienkami. Vypočutie sa následne konalo 22. júna 2004.

- 8 Potom, čo bol 21. decembra 2004 prijatý dodatok k oznámeniu o výhradách z 25. februára 2004, sa 1. marca 2005 konalo druhé vypočutie.

- 9 Po konzultácii s poradným výborom pre reštriktívne postupy a monopoly a s ohľadom na záverečnú správu vyšetrovateľa prijala Komisia 20. októbra 2005 rozhodnutie K(2005) 4012 v konečnom znení z 20. októbra 2005, ktoré sa vzťahuje na konanie podľa článku 81 ods. 1 [ES] (Vec COMP/C.38.281/B.2 – Surový tabak – Taliansko) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorého zhrnutie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* z 13. februára 2006 (Ú. v. EÚ L 353, s. 45).

2. Napadnuté rozhodnutie

- 10 Napadnuté rozhodnutie sa v prvom rade týka horizontálneho kartelu vykonávaného na talianskom trhu surového tabaku zo strany spracovateľov surového tabaku (odôvodnenie č. 1 napadnutého rozhodnutia).
- 11 Komisia v napadnutom rozhodnutí konštatovala, že v rámci tohto kartelu počas obdobia od roku 1995 do roku 2002 spracovatelia stanovovali obchodné podmienky pre nákup surového tabaku v Taliansku priamo od pestovateľov, ako aj pre nákup od „tretích baliarní“, najmä určením cien a podielov na trhu (odôvodnenie č. 1 napadnutého rozhodnutia).
- 12 Napadnuté rozhodnutie sa v druhom rade zaoberá aj dvoma samostatnými porušeniami, odlišnými od kartelu vykonávaného spracovateľmi, ku ktorým došlo v období od začiatku roka 1999 do konca roka 2001, a ktoré spočívali v tom, že APTI stanovilo zmluvné ceny, o ktorých malo v mene svojich členov rokovať s cieľom uzavrieť medzi-odvetvové dohody s Unitab a v tom, že Unitab stanovila ceny, o ktorých mala v mene svojich členov rokovať s APTI s cieľom uzavrieť rovnaké dohody.
- 13 V napadnutom rozhodnutí Komisia usúdila, že praktiky spracovateľov predstavujú jediné a nepretržité porušovanie článku 81 ods. 1 ES (pozri najmä odôvodnenia č. 264 až 269 napadnutého rozhodnutia).
- 14 V článku 1 ods. 1 napadnutého rozhodnutia pripísala Komisia zodpovednosť za kartel spracovateľom, ako aj spoločnosti Universal, ktorá je materskou spoločnosťou spoločnosti Deltafina a spoločnosti Alliance One International, Inc. (ďalej len „Alliance One“), ktorá vznikla splynutím spoločností Dimon a SCC. Komisia tiež v článku 1

ods. 2 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že APTI a Unitab porušili článok 81 ods. 1 ES tým, že prijali rozhodnutie o stanovení cien, o ktorých potom rokovali v mene svojich členov pri uzatváraní medziodvetvových dohôd.

- 15 V článku 2 napadnutého rozhodnutia uložila Komisia podnikom uvedeným v bode 14 vyššie, ako aj APTI a Unitab pokuty (pozri bod 42 nižšie).
- 16 Komisia v odôvodneniach č. 356 až 404 napadnutého rozhodnutia skúmala otázku pokút, ktoré majú byť uložené jeho adresátom.
- 17 Výšku pokút Komisia určila v závislosti od závažnosti a dĺžky trvania predmetných porušení, teda dvoch kritérií, ktoré výslovne uvádza článok 23 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mím. vyd. 08/002, s. 205) a článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 (odôvodnenia č. 356 a 357 napadnutého rozhodnutia).

Stanovenie východiskovej sumy pokút

Závažnosť

- 18 Pokiaľ ide o závažnosť porušenia Komisia pripomenula, že pri jeho posudzovaní treba zohľadniť samotnú povahu porušenia, jeho konkrétny dopad na trh, ak je meraateľný, a rozsah relevantného geografického trhu (odôvodnenie č. 365 napadnutého rozhodnutia).

- 19 Komisia tiež uviedla, že produkcia surového tabaku v Taliansku tvorí približne 38 % výrobnnej kvóty v Európskej únii, čo predstavovalo 67 338 miliónov eur v roku 2001, teda v poslednom celom roku porušenia (odôvodnenie č. 366 napadnutého rozhodnutia).
- 20 Pokiaľ ide o povahu porušenia, Komisia ho považuje za veľmi závažné, lebo sa týka určovania nákupných cien odrôd surového tabaku v Taliansku a rozdelenia nakupovaných množstiev. Komisia ďalej s odkazom na časť daného rozhodnutia, ktorá sa týkala preskúmania obmedzenia hospodárskej súťaže (odôvodnenie č. 277 a nasl.), uvádza, že nákupný kartel môže znižovať ochotu pestovateľov vytvárať produkciu, ako aj obmedzovať hospodársku súťaž medzi spracovateľmi na nadväznom trhu. Okrem toho uvádza, že je to tak najmä v prípadoch, akým je tento prípad, keď produkt ovplyvnený nákupným kartelom, teda surový tabak predstavuje dôležitú „súčasť“ činností vykonávaných účastníkmi na nadväznom trhu, v tomto prípade prvotné spracovanie a predaj spracovaného tabaku (odôvodnenia č. 367 a 368 napadnutého rozhodnutia).
- 21 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy Komisia dospela v odôvodnení č. 369 napadnutého rozhodnutia k záveru, že porušenie, ktorého sa spracovatelia dopustili, treba považovať za veľmi závažné.

Rozdielne zaobchádzanie

- 22 Komisia v odôvodneniach č. 370 až 376 napadnutého rozhodnutia skúmala otázku „individuálnej váhy“ a „odstrašujúceho účinku“. V tejto súvislosti uviedla, že na účely výpočtu výšky pokuty treba zohľadniť „individuálnu váhu každého podniku a pravdepodobné dopady jeho protiprávneho konania“ (odôvodnenie č. 370 napadnutého rozhodnutia).

- 23 Komisia teda vychádzala z toho, že pokuty musia byť stanovené v závislosti na postavení každého dotknutého účastníka na trhu (odôvodnenie č. 371 napadnutého rozhodnutia).
- 24 Komisia v tejto súvislosti konštatovala, že v prípade spoločnosti Deltafina musí byť východisková suma pokuty najvyššia, pretože sa zdá byť najväčším nákupcom s približne 25 % podielom na trhu v roku 2001 (odôvodnenie č. 372 napadnutého rozhodnutia).
- 25 Keďže spoločnosti Transcatlab, Dimon Italia a Romana Tabacchi mali v roku 2001 menšie podiely na relevantnom trhu, približne 9 až 11 %, Komisia zastávala názor, že „majú tvoriť osobitnú skupinu“ a že východisková suma pokuty by, pokiaľ ide o ne, mala byť nižšia (odôvodnenie č. 373 napadnutého rozhodnutia).
- 26 Komisia však dospela k tomu, že východisková suma, ktorá odráža iba postavenie na trhu, nebude mať na spoločnosti Deltafina, Dimon Italia (Mindó) a Transcatlab dostatočný odstrašujúci účinok, pretože aj napriek ich pomerne nízkemu obratu každá z nich je – alebo v prípade spoločnosti Mindó bola – súčasťou nadnárodných skupín značnej hospodárskej a finančnej sily, ktoré boli hlavnými svetovými obchodníkmi s tabakom a pôsobili na rôznych úrovniach činnosti v tabakovom priemysle a na rôznych geografických trhoch (odôvodnenie č. 374 napadnutého rozhodnutia).
- 27 V dôsledku toho, aby pokuta odstrašovala, Komisia rozhodla, že na východiskovú sumu stanovenú pre spoločnosť Deltafina treba použiť násobiteľ 1,5 – teda zvýšenie o 50 % – a na východiskovú sumu stanovenú pre spoločnosti Dimon Italia (Mindó) a Transcatlab násobiteľ 1,25 – teda zvýšenie o 25 % (odôvodnenie č. 375 napadnutého rozhodnutia).

28 Komisia tak v odôvodnení č. 376 napadnutého rozhodnutia stanovila východiskové sumy pokút takto:

- Deltafina: 37,5 milióna eur,
- Transcatab: 12,5 milióna eur,
- Dimon Italia (Mindo): 12,5 milióna eur,
- Romana Tabacchi: 10 miliónov eur.

Stanovenie základnej čiastky pokút

29 Komisia v odôvodneniach č. 377 a 378 napadnutého rozhodnutia skúmala otázku dĺžky trvania porušovania.

30 Komisia konštatovala, že kartel vykonávaný spracovateľmi sa začal 29. septembra 1995 a že trval do 19. februára 2002, keď bol podľa vyhlásenia týchto spracovateľov ukončený. Najmä pokiaľ ide o žalobkyňu, Komisia uviedla, že táto sa stala členom kartelu v októbri 1997, svoju účasť prerušila v období od 5. novembra 1999 do 29. mája 2001 a že od tohto dňa sa na ňom opäť začala zúčastňovať až do 19. februára 2002. Keďže jej účasť na porušovaní trvala len dva roky a osem mesiacov, Komisia považovala za potrebné zvýšiť v jej prípade východiskovú sumu pokuty o 25 %, zatiaľ čo východisková suma pokuty, ktorá mala byť uložená ostatným spracovateľom bola zvýšená o 60 %.

31 Základné čiastky pokút uložených adresátom napadnutého rozhodnutia preto boli stanovené takto:

- Deltafina: 60 miliónov eur,
- Transcatlab: 20 miliónov eur,
- Dimon Italia (Mindo): 20 miliónov eur,
- Romana Tabacchi: 12,5 milióna eur.

Polahčujúce okolnosti

32 V odôvodneniach č. 380 až 398 napadnutého rozhodnutia Komisia skúmala, či treba prihliadať na určité polahčujúce okolnosti.

33 Pokiaľ ide o žalobkyňu, Komisia v odôvodnení č. 380 napadnutého rozhodnutia uviedla, že žalobkyňa sa „nezúčastnila na niektorých aspektoch kartelovej dohody (najmä pokiaľ ide o priame nákupy od pestovateľov, od ktorých začala nakupovať malé množstvá až v roku 2000)“. Okrem toho konštatovala, že žalobkyňa mala v roku 1997, keď sa pripojila ku kartelu nízky podiel na trhu. Nakoniec uviedla, že „žalobkyňa svojim správaním často marila účel kartelu až do takej miery, že ostatní účastníci spoločne diskutovali o tom, ako zakročia proti [tomuto jej] správaniu“.

- 34 So zreteľom na tieto skutočnosti sa Komisia rozhodla znížiť základnú čiastku pokuty uloženej žalobkyni o 30 %.
- 35 Pokiaľ ide o situáciu spoločností Dimon Italia a Transcatab, Komisia odmietla všetky ich tvrdenia, na základe ktorých sa na nich mali uplatniť poľahčujúce okolnosti (odôvodnenia č. 381 až 384 napadnutého rozhodnutia).
- 36 Nakoniec Komisia zohľadnila osobitnú situáciu spoločnosti Deltafina a dospela k záveru, že jej pokutu treba vzhľadom na jej spoluprácu znížiť o 50 % (odôvodnenia č. 385 až 398 napadnutého rozhodnutia).
- 37 Komisia po zohľadnení poľahčujúcich okolností stanovila sumu pokút takto (odôvodnenie č. 399 napadnutého rozhodnutia):

— Deltafina: 30 miliónov eur,

— Dimon Italia (Mindo): 20 miliónov eur,

— Transcatab: 20 miliónov eur,

— Romana Tabacchi: 8,75 milióna eur.

Maximálna výška pokuty stanovená v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003

- 38 V odôvodneniach č. 400 až 404 napadnutého rozhodnutia Komisia skúmala, či je potrebné upraviť základné čiastky stanovené jednotlivým adresátom tak, aby nepresiahli maximálnu výšku 10 % obratu stanovenú v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003.
- 39 Z tohto dôvodu Komisia uviedla, že pokuta uložená žalobkyni nesmie presiahnuť 2,05 milióna eur a že na základe tohto ustanovenia netreba znižovať ostatné pokuty (odôvodnenia č. 402 a 403 napadnutého rozhodnutia).

Uplatnenie oznámenia o spolupráci

- 40 V odôvodneniach č. 405 až 500 napadnutého rozhodnutia sa Komisia vyslovila k uplatneniu oznámenia o spolupráci.
- 41 Komisia najskôr konštatovala, že spoločnosti Dimon Italia a Transcatlab splnili podmienky, ktoré im boli stanovené na základe ich žiadosti o zníženie pokuty, a po posúdení predložených dôkazov a spolupráce týchto spoločností v priebehu konania dospela Komisia k tomu, že im bude poskytnuté maximálne zníženie v rámci rozmedzia, ktoré im bolo oznámené v nadväznosti na ich žiadosť o zníženie, teda 50 % pre Dimon Italia a 30 % pre Transcatlab (odôvodnenia č. 492 až 499 napadnutého rozhodnutia). Naopak, spoločnosti Deltafina nebolo poskytnuté žiadne oslobodenie od pokuty alebo zníženie pokuty.

Konečná suma pokút

⁴² V súlade s článkom 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 Komisia stanovila v článku 2 napadnutého rozhodnutia výšku pokút uložených podnikom a združeniam podnikov, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie určené, takto:

- Deltafina a Universal spoločne a nerozdielne: 30 miliónov eur,

- Dimon Italia (Mindo) e Alliance One: 10 miliónov eur, pričom Alliance One zodpovedá za celú sumu a Mindo má spoločný a nerozdielny záväzok len vo výške 3,99 milióna eur,

- Transcatlab a Alliance One spoločne a nerozdielne: 14 miliónov eur,

- Romana Tabacchi: 2,05 milióna eur,

- APTI: 1 000 eur,

- Unitab: 1 000 eur.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 43 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 19. januára 2006 podala žalobu, ktorou sa začalo toto konanie.
- 44 Samostatným podaním podaným do kancelárie v ten istý deň (vec T-11/06 R) žalobkyňa na základe článku 242 ES a článku 104 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia a požiadala o to, aby sa na jednej strane odložil výkon rozhodnutia, a na druhej strane o to, aby bola oslobodená od povinnosti zriadiť bankovú záruku pre platbu pokuty ako podmienky jej okamžitého nevyháňania.
- 45 Uznesením z 13. júla 2006 vo veci Romana Tabacchi/Komisia, T-11/06 R (Zb. s. II-2491) predseda Súdu prvého stupňa rozhodol, že výkon povinnosti žalobkyne zriadiť bankovú záruku v prospech Komisie s cieľom zabrániť okamžitému vyháňaniu pokuty, ktorá jej bola uložená na základe článku 2 napadnutého rozhodnutia sa za určitých podmienok odkladá a rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na neskôr.
- 46 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (tretia komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania stanovených v článku 64 jeho rokovacieho poriadku vyzval účastníkov konania, aby predložili určité dokumenty. Účastníci konania tejto požiadavke vyhovel v stanovenej lehote.
- 47 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 1. decembra 2010.

- 48 Listami zo 7. a z 10. decembra 2010 žalobkyňa a Komisia vyhoveľi opatreniu na zabezpečenie priebehu konania prijatého Všeobecným súdom na pojednávani a predložili určité dokumenty.
- 49 Komisia na žiadosť Všeobecného súdu predložila 19. januára 2011 ďalšie dokumenty.
- 50 Dňa 8. februára 2011 žalobkyňa predložila svoje pripomienky k uvedeným dokumentom.
- 51 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
- čiastočne zrušil napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej sa týka výpočtu pokuty, ktorá jej bola uložená,
 - podstatne znížil výšku pokuty, ktorá jej bola uložená,
 - nariadil akékoľvek iné opatrenie, vrátane dokazovania, ktoré bude súd považovať za vhodné,
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

52 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

- zamietol žalobu,

- zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

Právny stav

53 Žalobkyňa uvádza na podporu svojej žaloby päť žalobných dôvodov. Prvý žalobný dôvod je zložený na nedostatku dôkazov a nedostatku odôvodnenia alebo jeho nelogickej povahe, ako aj na porušení zásady rovnosti zaobchádzania a zásady proporcionality, pretože Komisia na účely výpočtu východiskovej sumy pokuty nezohľadnila skutočnosť, že kartel nemal na trh konkrétny dopad. Druhý je založený na nelogickosti odôvodnenia a na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, pretože Komisia neodstupňovala východiskovú sumu pokuty s cieľom prispôbiť ju konkrétnemu významu žalobkyne. Tretí sa zakladá na nedostatku odôvodnenia a dôkazov, ako aj na porušení povinnosti dôkazného bremena v súvislosti s určením dĺžky trvania účasti žalobkyne na porušení. Štvrtým žalobným dôvodom sa domáha nedostatočného zníženia pokuty vzhľadom na jej úlohu spočívajúcu v „narušovaní“ fungovania kartelu, ako aj nezohľadnenia ďalších poľahčujúcich okolností. Piaty žalobný dôvod je založený na tom, že pokuta je nespravodlivá a neprimeraná vzhľadom na majetkovú štruktúru žalobkyne a jej skutočnú platobnú schopnosť v špecifickom spoločenskom kontexte.

54 Všeobecný súd najprv preskúma prvý žalobný dôvod, potom tretí a nakoniec sa bude zaoberať druhým, štvrtým a piatym žalobným dôvodom.

1. O návrhu na vykonanie výsluchu svedka

- 55 Čo sa týka posúdenia vyhlásení, ktoré priložila žalobkyňa ako dôkazy k svojej žalobe, je potrebné najprv uviesť, že rokovací poriadok nebráni tomu, aby účastníci konania predkladali takéto vyhlásenia. Ich posúdenie je však vyhradené Všeobecnému súdu, ktorý môže v prípade, že skutočnosti, ktoré sú tam opísané, majú rozhodujúci význam pre vyriešenie sporu, nariadiť ako dôkazný prostriedok výsluch autora tohto dokumentu ako svedka (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. decembra 2007, BASF a UCB/Komisia, T-101/05 a T-111/05, Zb. s. I-4949, bod 97). V prejednávanej veci sa však vzhľadom na dokumenty účastníkov konania, dokumenty založené do spisu a výsledky pojednávania Všeobecný súd domnieva, že bol na účely rozhodnutia v spore dostatočne informovaný (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 16. novembra 2006, Peróxidos Orgánicos/Komisia, T-120/04, Zb. s. II-4441, bod 80).
- 56 Návrh na vykonanie dôkazov predložený žalobkyňou sa preto zamieta.

2. O prvom žalobnom dôvode založenom na nedostatku dôkazov a nedostatku odôvodnenia, alebo jeho nelogickej povahe, ako aj na porušení zásady rovnosti zaobchádzania a zásady proporcionality v rozsahu, v akom Komisia nezohľadnila skutočnosť, že kartel nemal na trh konkrétny dopad

Tvrdenia účastníkov konania

- 57 Žalobkyňa v rámci prvého žalobného dôvodu v prvom rade tvrdí, že Komisia mala na účely výpočtu východiskovej sumy pokuty, ktorá jej bola uložená zobrať do úvahy skutočnosť, že kartel „nemal konkrétny dopad na trh“. Najmä Komisia nevyvodila

dôsledky jednak zo skutkových okolností konštatovaných v napadnutom rozhodnutí (odôvodnenia č. 97 a 98 napadnutého rozhodnutia), podľa ktorých ceny platené pestovateľom za surový tabak vzrástli v Taliansku v oveľa väčšej miere oproti priemeru v rámci Spoločenstva a jednak zo skutočnosti, že členovia kartelu, ktorí mali na danom trhu maximálne 55 %-né zastúpenie boli nevyhnutne vystavení silnému konkurenčnému tlaku spracovateľov, ktorí neboli členmi kartelu.

- 58 Žalobkyňa sa domnieva, že Komisia bola pri výpočte pokuty povinná v súlade so svojou rozhodovacou praxou potvrdenou judikatúrou rozlišovať prípady kartelových dohôd s významným dopadom na trh a kartelových dohôd, ktoré nemajú na trh žiadny, alebo len veľmi obmedzený dopad. Komisia mala teda pri konštatovaní závažnosti porušenia „pozitívnu povinnosť“ zistiť na účely stanovenia východiskovej sumy pokút mieru jeho skutočného dopadu. Zo znenia usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy EÚO (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171) (ďalej len „usmernenia“), od ktorých sa Komisia nemôže odchyliť výslovne vyplýva povinnosť zohľadniť „konkrétny dopad [porušenia] na trh, tam, kde je ho možné merať“.

- 59 Na účely posúdenia konkrétneho dopadu porušenia na trh musí Komisia vychádzať najmä z úrovne hospodárskej súťaže, ktorá by normálne existovala, ak by nedošlo k porušeniu. Z toho dôvodu sa v prípade cenových kartelov na jednej strane musí zistiť, že dohody skutočne dotknutým stranám umožnili dosiahnuť vyššiu úroveň predajných cien, ako je tá, ktorá by prevládala, pokiaľ by kartel neexistoval. Na druhej strane Komisia musí v rámci svojho posúdenia brať do úvahy všetky objektívne podmienky na dotknutom trhu vzhľadom na hospodársky kontext. Napokon posúdenie dopadu cenového kartelu nie je vôbec nemožné a rozhodovacia prax Komisie v oblasti kontroly koncentrácií dokazuje, že Komisia je schopná vykonať takéto posúdenie.

- 60 Schematický a mechanický prístup k výpočtu pokút, ktorý nezohľadňuje konkrétne vplyvy porušenia na trh je podľa žalobkyne aj v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania a zásadou proporcionality. Prvá uvedená zásada vyžaduje, aby Komisia pri ukladaní pokút rozlišovala ich výšku v závislosti od konkrétneho dopadu na trh jednotlivých kartelov, stanoveného na základe individuálneho posúdenia. Dodržiavanie druhej uvedenej zásady vyžaduje, aby sa pri výpočte pokuty postupovalo tak, aby jej výška spĺňala svoj účel a aby bola primeraná vzhľadom na skutočný dopad protiprávneho správania, a najmä vzhľadom na škodu, ktorá vznikla zákazníkom a konečným spotrebiteľom, ku ktorej v prejednávanej veci nedošlo. Stupeň takejto škody je totiž prvotným rozlišovacím kritériom medzi kartelmi. Suma pokuty uložená za kartelové porušenie, ktorého skutočný dopad na trh je bezvýznamný a nepoškodzuje zákazníkov podnikov, ktoré sa na ňom zúčastňujú, ani spotrebiteľov musí byť stanovená na dolnom konci stupnice príslušných pokút ukladaných za porušenia článku 81 ES, aj keď ide o „veľmi závažné“ porušenia, akým je prípad kartelu v tejto veci.
- 61 Žalobkyňa okrem iného spochybňuje tvrdenie Komisie, že suma 20 miliónov eur, citovaná v bode 1 A usmernení predstavuje minimálnu výšku základnej pokuty obvykle ukladanej podniku s najvýznamnejším postavením na trhu, ktorého sa porušenie týka a nie všetkým podnikom zúčastneným na karteli braným ako celok. Tiež tvrdí, že vo veci, v ktorej bolo prijaté rozhodnutie z 20. októbra 2004 K(2004) 4030 v konečnom znení týkajúce sa konania o uplatnení článku 81 ods. 1 [ES] (Vec COM-P/C.38.238/B.2 – Surový tabak – Španielsko), ktorá sa zjavne podobá prejednávanej veci sa Komisia odchyľila od minimálnej sumy 20 miliónov eur.
- 62 Okrem toho formálna klasifikácia založená na rozlišovaní „závažných/veľmi závažných priestupkov“ nemá taký význam, aký jej pripisuje Komisia, pretože predmetom výhrad žalobkyne je výsledná suma pokuty vypočítanej Komisiou podľa jej usmernení. Navyše z judikatúry vyplýva, že aj cenový kartel možno v prípade, keď je jeho dopad na trh obmedzený považovať za „závažné“ porušenie a nie za „veľmi závažné“ porušenie. Napokon na účely primeraného zohľadnenia obmedzeného dopadu porušenia na trh Komisia môže tiež znížiť výšku pokuty stanovenej vzhľadom

na závažnosť porušenia pod minimálnu výšku stanovenú obvyčajne v prípade „veľmi závažného“ porušenia.

63 Na záver konštatuje, že vzhľadom na neexistenciu dôkazov o konkrétnom dopade kartelu na trh, východisková suma pokuty uloženej žalobkyni mala byť stanovená na dolnom konci stupnice príslušných pokút ukladaných za kartelové porušenia.

64 Komisia navrhuje zamietnutie žalobného dôvodu.

Posúdenie Všeobecným súdom

65 Všetky výhrady, ktoré žalobkyňa uviedla v rámci prvého žalobného dôvodu smerujú proti postupu Komisie, ktorá pri stanovení východiskovej sumy pokuty nezobrala do úvahy, že kartel nemal konkrétny dopad na trh.

66 V tejto súvislosti sa Všeobecný súd domnieva, že pred preskúmaním výhrad uvádzaných žalobkyňou treba pripomenúť všeobecné zásady upravujúce stanovenie výšky pokút ukladaných za porušenia článku 81 ES, a najmä hodnotenie závažnosti porušenia.

Všeobecné úvahy

- 67 Podľa článku 81 ods. 1 písm. a) a b) ES sú výslovne nezlučiteľné so spoločným trhom všetky dohody a zosúladené postupy, ktoré priamo alebo nepriamo určujú nákupné alebo predajné ceny alebo iné obchodné podmienky, alebo také, ktoré obmedzujú alebo kontrolujú výrobu či odbyt. Porušenia tohto typu, najmä pokiaľ ide o horizontálne kartely, judikatúra kvalifikuje ako obzvlášť závažné, pretože majú priamy vplyv na základné podmienky hospodárskej súťaže na relevantnom trhu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. marca 1999, Thyssen Stahl/Komisia, T-141/94, Zb. s. II-347, bod 675), alebo predstavujú zjavné porušenia pravidiel hospodárskej súťaže (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 6. apríla 1995, Tréfilunion/Komisia, T-148/89, Zb. s. II-1063, bod 109, a zo 14. mája 1998, BPB de Eendracht/Komisia, T-311/94, Zb. s. II-1129, bod 303).
- 68 Podľa článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 sa pri stanovení výšky pokuty, ktorá sa uloží za porušenie článku 81 ods. 1 ES, zohľadní okrem závažnosti porušovania aj doba trvania.
- 69 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že závažnosť porušenia práva hospodárskej súťaže musí byť stanovená na základe veľkého množstva skutočností, akými sú osobitné okolnosti prípadu, jeho kontext a odstrašujúci účinok pokút, a to bez toho, aby existoval záväzný alebo vyčerpávajúci zoznam kritérií, ktoré nutne musia byť vzaté do úvahy (rozsudky Súdneho dvora z 28. júna 2005 Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425 bod 241; z 3. septembra 2009, Prym a Prym Consumer/Komisia, C-534/07 P, Zb. s. I-7415, bod 54, a z 24. septembra 2009, Erste Group Bank a i./Komisia, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P a C-137/07 P, Zb. s. I-8681, bod 91).

- 70 Na zabezpečenie transparentnosti a nestrannosti rozhodnutí, ktorými sa stanovujú pokuty za porušenia pravidiel hospodárskej súťaže, prijala Komisia usmernenia (prvá veta usmernení).
- 71 Usmernenia predstavujú nástroj určený na spresnenie kritérií – pri dodržiavaní právnych predpisov vyššej právnej sily –, ktoré Komisia mieni uplatniť pri výkone svojej diskrečnej právomoci v oblasti stanovenia výšky pokút, ktorú jej priznáva článok 23 ods. 2 nariadenia č. 2003. Hoci usmernenia nepredstavujú právny základ rozhodnutia, ktorým sa ukladajú pokuty, pretože toto rozhodnutie sa zakladá na nariadení č. 1/2003, stanovujú všeobecným a abstraktným spôsobom metodológiu, ktorú sa Komisia zaviazala uplatňovať pri stanovení výšky pokút uložených týmto rozhodnutím, a v dôsledku toho zabezpečujú právnu istotu podnikov (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, body 209 až 213, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. decembra 2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich a i./Komisia, T-259/02 až T-264/02 a T-271/02, Zb. s. II-5169, body 219 a 223).
- 72 Hoci usmernenia nemôžu byť kvalifikované ako právna norma, ktorú musí správny orgán v každom prípade dodržať, vyjadrujú určité pravidlo správania, ktoré ukazuje, ako sa má v praxi postupovať, a od ktorého sa správny orgán nemôže v konkrétnom prípade odkloniť bez uvedenia dôvodov (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, body 209 a 210, a z 18. mája 2006, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, C-397/03 P, Zb. s. I-4429, bod 91).
- 73 Obmedzenie diskrečnej právomoci Komisie, ktoré si sama stanovila prijatím usmernení, však nie je nezlučiteľné so zachovaním širokej miery voľnej úvahy Komisie (rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, Mannesmannröhren-Werke/Komisia, T-44/00, Zb. s. II-2223, body 246, 274 a 275). Skutočnosť, že Komisia v usmerneniach spresnila svoj prístup k hodnoteniu závažnosti porušenia, totiž nevyklučuje, aby ju

hodnotila ucelene, v závislosti od všetkých relevantných okolností vrátane skutočností, ktoré nie sú výslovne uvedené v usmerneniach (rozsudok Raiffeisen Zentralbank Österreich a i./Komisia, už citovaný v bode 71 vyššie, bod 237).

- ⁷⁴ Podľa metódy stanovenej v usmerneniach Komisia pri výpočte sumy pokút, ktoré uloží dotknutým podnikom, vychádza zo sumy určenej v závislosti od „vnútornej“ závažnosti porušenia. Pri posúdení tejto závažnosti sa musí brať do úvahy povaha porušenia, jeho konkrétny dopad na trh tam, kde je ho možné stanoviť a veľkosť relevantného geografického trhu (bod 1 A prvý odsek usmernení).
- ⁷⁵ V tejto súvislosti sú porušenia rozčlenené do troch kategórií, a to „mierne priestupky“, pri ktorých môže byť uložená pokuta od 1000 eur do 1 milióna eur, „závažné priestupky“, pri ktorých suma pokuty môže byť v rozmedzí od 1 do 20 miliónov eur, a „veľmi závažné priestupky“, pri ktorých je možné uložiť pokutu nad 20 miliónov eur (bod 1 A druhý odsek prvá až tretia zarážka usmernení). Pokiaľ ide o veľmi závažné porušenia, Komisia spresňuje, že pôjde vo všeobecnosti o horizontálne obmedzenia, ako sú cenové kartely a kvóty podielu na trhu, alebo iné praktiky, ktoré ohrozujú náležité fungovanie jednotného trhu, ako napríklad delenie národných trhov a nesporné zneužívanie dominantného postavenia zo strany podnikov, ktoré držia faktický monopol (bod 1 A druhý odsek tretia zarážka usmernení).
- ⁷⁶ Okrem toho treba uviesť, že tieto tri aspekty hodnotenia závažnosti porušenia, uvedené v bode 74 vyššie, nemajú rovnakú dôležitosť pri celkovom posúdení. Povaha porušenia má zásadný význam, a to najmä pri kvalifikácii porušenia ako „veľmi závažného“ (rozsudok Erste Group Bank a i./Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 101, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 28. apríla 2010, Gütermann a Zwicky/Komisía, T-456/05 a T-457/05, Zb. s. II-1443, bod 137).

- 77 Naopak, konkrétny dopad na trh ani veľkosť geografického trhu nepredstavujú skutočnosti potrebné na kvalifikáciu porušenia za veľmi závažné v prípade horizontálnych kartelov, ktoré sa predovšetkým týkajú, ako v prejednávanej veci, určenia cien. Ak sú tieto dve skutočnosti takými skutočnosťami, ktoré treba zohľadniť pri posudzovaní závažnosti porušenia, pri posudzovaní celkovej závažnosti predstavujú jedny z viacerých skutočností (pozri v tomto zmysle rozsudok Prym a Prym Consumer/Komisía, už citovaný v bode 69 vyššie, body 74 a 81, a rozsudky Súdu prvého stupňa Raiffeisen Zentralbank Österreich/Komisía, už citovaný v bode 71 vyššie, body 240 a 311, a z 8. októbra 2008, Carbone-Lorraine/Komisía, T-73/04, Zb. s. II-2661, bod 91).
- 78 Taktiež podľa už rovnako dobre ustálenej judikatúry z usmernení vyplýva, že horizontálne kartely, ktoré sa predovšetkým, ako v prejednávanej veci, týkajú určenia cien, môžu byť kvalifikované ako „veľmi závažné priestupky“ len na základe ich samotnej povahy bez toho, aby bola Komisía povinná preukázať konkrétny dopad porušenia na trh (rozsudok Prym a Prym Consumer/Komisía, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 75; pozri tiež v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa z 27. júla 2005, Brasserie nationale a i./Komisía, T-49/02 až T-51/02, Zb. s. II-3033, bod 178, a z 25. októbra 2005, Groupe Danone/Komisía, T-38/02, Zb. s. II-4407, bod 150).
- 79 Tento záver je potvrdený skutočnosťou, že aj keď opis závažných porušení výslovne uvádza dopad na trh, opis veľmi závažných porušení naopak neuvádza požiadavku konkrétneho dopadu na trh (rozsudok Gütermann a Zwicky/Komisía, už citovaný v bode 76 vyššie, bod 137; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok Brasserie nationale a i./Komisía, už citovaný v bode 78 vyššie, bod 178).
- 80 Jednotlivé výhrady uvádzané žalobkyňou treba teda preskúmať so zreteľom na tieto zásady stanovené judikatúrou.

O nezohľadnení konkrétneho dopadu kartelu na trh pri stanovení pokuty

- 81 Žalobkyňa v prvom rade vyčíta Komisii, že pri výpočte východiskovej sumy pokuty nezohľadnila skutočnosť, že kartel nemal konkrétny dopad na trh.
- 82 Najskôr však treba zdôrazniť, že z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia určila výšku pokuty uloženú rôznym osobám, ktorým bolo rozhodnutie určené, na základe všeobecnej metódy, ktorú stanovila v usmerneniach, a to aj napriek tomu, že to výslovne neuviedla v uvedenom rozhodnutí.
- 83 Najmä čo sa týka druhu porušenia, o aké ide v prejednávanej veci treba uviesť, že predmetom kartelu medzi spracovateľmi bolo najmä spoločné určenie cien, ktoré spracovatelia platili za surový tabak, ako aj rozdelenie si dodávateľov a množstiev odobratého tabaku. Takéto praktiky predstavujú horizontálne obmedzenia typu „cenový kartel“ v zmysle usmernení, a teda sú svojou povahou „veľmi závažnými“ porušeniami. Ako bolo spomenuté v bode 67 vyššie tento typ kartelov je podľa judikatúry považovaný za zjavné porušenia pravidiel hospodárskej súťaže alebo za obzvlášť závažné porušenia, pretože majú priamy vplyv na základné podmienky hospodárskej súťaže na relevantnom trhu.
- 84 Z toho vyplýva, že Komisia sa v prejednávanej veci nedopustila nesprávneho posúdenia, keď kvalifikovala kartel ako veľmi závažné porušenie na základe samotnej povahy porušenia bez ohľadu na jeho konkrétny dopad na trh (pozri judikatúru citovanú v bodoch 76 a 77 vyššie, a najmä rozsudok Erste Groupe Bank a i./Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 103).

85 Žalobkyňa však v rozpore s tým, čo tvrdila vo svojich písomných vyjadreniach, počas pojednávania uviedla, že kvalifikáciu porušenia ako veľmi závažného ako takú nespochybňuje. Vysvetlila, že jej výhrada sa v podstate týka toho, že minimálna suma 20 miliónov eur stanovená v usmerneniach za veľmi závažné porušenia sa má vzťahovať na celkovú sumu sankcie, ktorú možno uložiť všetkým podnikom zúčastneným na karteli. Keďže Komisia v prejednávanej veci stanovila celkovú východiskovú sumu pre všetky podniky zúčastnené na karteli na 55 miliónov eur, prekročila uvedenú hranicu. Bola teda povinná zohľadniť skutočnosť, že porušenie nemalo dopad na trh a uviesť dôvody, pre ktoré prekročila túto hranicu.

86 V tejto súvislosti treba v prvom rade uviesť, že tvrdenie žalobkyne sa zakladá na nesprávnom predpoklade. Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že minimálna východisková suma 20 miliónov eur stanovená v usmerneniach pre veľmi závažné porušenia sa vzťahuje na sumu pokuty, ktorú možno uložiť len jednému podniku a nie všetkým podnikom, ktoré sa dopustili porušenia, braným ako celok (pozri v tomto zmysle rozsudky *Dansk Rørindustri a i./Komisia*, už citovaný v bode 69 vyššie, body 306 a 311; *Prym a Prym Consumer/Komisia*, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 81, a rozsudky Súdu prvého stupňa z 8. októbra 2008, *Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik/Komisia*, T-69/04, Zb. s. II-2567, bod 187, a z 30. apríla 2009, *Nintendo a Nintendo of Europe/Komisia*, T-13/03, Zb. s. II-947, bod 44).

87 Záver, podľa ktorého sa „pravdepodobná pokuta“ uvádzaná v usmerneniach vzťahuje na sumu pokuty, ktorú možno uložiť len jednému podniku a nie na celkovú sumu pokút uložených všetkým podnikom zúčastneným na karteli potvrdzuje napokon systematický výklad znenia usmernení. Výraz „základná čiastka“ sa totiž v zmysle usmernení používa výlučne v tom zmysle, že sa ním myslí základná čiastka pokuty uloženej len jednému podniku a nie všetkým členom kartelu braným ako celok. Toto okrem iného vyplýva z druhej vety usmernení, v ktorej sa uvádza, že nová metóda určovania výšky pokuty vychádza zo stanovenia základnej čiastky, ktorá sa bude zvyšovať s ohľadom na priťažujúce okolnosti, alebo znižovať s ohľadom na poľahčujúce okolnosti. Tieto okolnosti sa však zohľadňujú v súvislosti s konkrétnym podnikom a nie v súvislosti so všetkými členmi kartelu branými ako celok, takže výraz „základná čiastka“ sa

môže vzťahovať len na pokutu, ktorú možno uložiť iba jednému podniku. Analogicky šiesta veta bodu 1 A usmernení, ktorá uvádza, že „[k]eď sa priestupok týka viacerých podnikov..., možno bude nutné v niektorých prípadoch uplatniť zváženie výšky pokút stanovených v rámci každej z troch kategórií [uvedených v usmerneniach]“ potvrdzuje, že toto ustanovenie odkazuje na výšku pokút, ktoré sa ukladajú jednotlivým podnikom zúčastneným na porušovaní a nie na celkovú výšku všetkých uložených pokút. Napokon Komisia správne uvádza, že keby chcela v bode 1 A usmernení skutočne odkázať, ako uvádza žalobkyňa na celkovú minimálnu výšku pokút uložených všetkým dotknutým podnikom, vyjadrila by to tak, že by výslovne uviedla „minimálna výška pokút uložených všetkým dotknutým podnikom“.

88 Preto je namieste konštatovať, že Komisia v prejednávanej veci stanovila v prípade žalobkyne východiskovú sumu pokuty na 10 miliónov eur, ktorá je zjavne nižšia ako minimálna suma 20 miliónov eur stanovená v usmerneniach.

89 Tvrdenie žalobkyne, že Komisia vo svojom odôvodnení nevysvetľuje dôvody, pre ktoré boli východiskové sumy v prípade, v ktorom vydala rozhodnutie K(2004) 4030 v konečnom znení, výrazne nižšie než je vyššie uvedená suma 20 miliónov eur, je za týchto okolností irelevantné. Ako je totiž spresnené v judikatúre, suma 20 miliónov eur ustanovená v bode 1 A tretej zarážke druhom pododseku usmernení pre veľmi závažné priestupky nepredstavuje minimálny prah, pod ktorý nie je možné klesnúť (pozri v tomto zmysle rozsudok Prym a Prym Consumer/Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 97; pozri tiež rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. novembra 2005, SNCZ/Komisia, T-52/02, Zb. s. II-5005, bod 42).

- 90 Po druhé, najmä pokiaľ ide o zohľadnenie konkrétneho dopadu porušenia na trh pri stanovení výšky pokuty je potrebné pripomenúť, že na tento účel treba zobrať do úvahy dĺžku trvania porušenia a všetky faktory, na ktoré treba prihliadať pri posúdení závažnosti porušenia, akými sú konanie každého podniku, úloha, ktorú každý z nich hrá pri vytvorení zosúladených postupov, prospech, ktorý z týchto postupov podniky mohli získať, ich veľkosť a hodnota dotknutého tovaru, ako aj nebezpečenstvo, ktoré porušenia tohto typu predstavujú pre ciele Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora to 7. júna 1983, *Musique Diffusion française a i./Komisia*, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 129, a *Dansk Rørindustri a i./Komisia*, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 242). Z toho vyplýva, že účinok protisúťažného postupu nie je sám osebe určujúcim kritériom pri posudzovaní primeranej výšky pokuty. Najmä skutočnosti týkajúce sa úmyslu môžu byť dôležitejšie ako tie, ktoré sa týkajú uvedených účinkov, najmä ak ide o porušenia, ktoré sú skutočne závažné, ako je rozdeľovanie trhov, ako je tomu v prejednávanej veci (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 2. októbra 2003, *Thyssen Stahl/Komisia*, C-194/99 P, Zb. s. I-10821, bod 118; *Prym a Prym Consumer/Komisia*, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 96, a z 12. novembra 2009, *Carbone-Lorraine/Komisia*, C-554/08 P, neuvěřený v Zbierke, bod 44).
- 91 V tejto veci treba konštatovať, že preskúmanie časti napadnutého rozhodnutia týkajúcej sa sporných skutkových okolností preukazuje, že spracovatelia sa vedome dopúšťali protisúťažných praktík, za ktoré boli sankcionovaní (pozri napríklad odôvodnenia č. 124, 132, 133 a 141 napadnutého rozhodnutia). Tento záver je navyše potvrdený okolnosťou, že kartel mal tajnú povahu, ako to vyplýva z odôvodnení č. 363 a 473 napadnutého rozhodnutia.
- 92 Okrem toho z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že spracovatelia sa viackrát dohodli na opatreniach, ktoré mali zabezpečiť účinné fungovanie kartelu, ako vzájomné zasielanie si faktúr, ktoré im vystavili ich dodávatelia (odôvodnenia č. 122 a 129 napadnutého rozhodnutia), povinnosť konzultácií v prípade nákupu množstiev nad dohodnuté množstvá (odôvodnenie č. 139 napadnutého rozhodnutia), povinnosť kontrolovať

svojich zamestnancov, aby nepostupovali z vlastnej iniciatívy bez potrebnej vzájomnej spolupráce (odôvodnenie č. 140 napadnutého rozhodnutia). V tejto súvislosti z odôvodnenia č. 383 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisii sa podarilo preukázať fungovanie kartelu.

- 93 V tejto veci nešlo teda len o veľmi závažné porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, ale aj o to, že existovali skutočnosti týkajúce sa úmyslu, akými boli skutočnosti uvedené v bodoch 91 a 92 vyššie.
- 94 Navyše z odôvodnenia č. 376 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že východisková suma pokuty uložená žalobkyni predstavovala zjavne nižšiu sumu, ako je suma, ktorú mohla Komisia v súlade s usmerneniami „stanoviť“ pre veľmi závažné porušenia.
- 95 Preto sa žalobkyňa nemôže dovolávať pochybenia Komisie z dôvodu, že pri stanovení pokuty, ktorá jej bola uložená nezohľadnila údajnú neexistenciu dopadu porušenia na trh, hoci ho považovala za merateľný.
- 96 Po tretie treba konštatovať, že pri určení východiskovej sumy pokuty Komisia zoberala do úvahy pravdepodobné účinky protiprávneho konania každého dotknutého podniku. Z odôvodnenia č. 370 napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že Komisia považovala za primerané stanoviť pokuty podľa postavenia každého z dotknutých podnikov na trhu, aby okrem individuálnej váhy každého podniku zohľadnila aj pravdepodobné dopady protiprávneho konania každého z nich.

- 97 Z judikatúry totiž vyplýva, že podiel každého z dotknutých podnikov na trhu, ktorý bol predmetom reštriktívneho postupu, predstavuje aj v prípade neexistencie dôkazu o konkrétnom dopade porušenia na trh objektívne kritérium, ktoré udáva spravodlivú mieru zodpovednosti každého z nich, pokiaľ ide o potenciálnu škodlivosť uvedeného postupu pre riadnu hospodársku súťaž (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. apríla 2004, Tokai Carbon a i./Komisia, T-236/01, T-239/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Zb. s. II-1181, body 196 až 198). Podľa judikatúry sú na určenie výšky pokuty relevantné trhové podiely podniku, ktoré stanovujú vplyv, ktorý tento podnik mohol na trh vykonávať (rozsudky Súdneho dvora zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, bod 139, a Prym a Prym Consumer/Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 62).
- 98 Podľa týchto pravidiel, Komisia, ktorá v prejednávanej veci stanovila východiskovú sumu pokuty podľa podielov na trhu každého z podnikov zúčastnených na karteli, použila, podľa judikatúry relevantné kritérium na stanovenie vplyvu, aký mohlo mať správanie žalobkyne na trh.
- 99 Po štvrté, čo sa týka údajov uvedených v napadnutom rozhodnutí, ktoré podľa žalobkyne preukazujú, že kartel nemal na trhu nijaké účinky, z judikatúry vyplýva, že na posúdenie závažnosti porušenia je rozhodujúce vedieť, či členovia kartelu urobili všetko, čo bolo v ich možnostiach na dosiahnutie konkrétneho účinku svojich úmyslov. To, čo sa stalo potom, pokiaľ ide o ceny, mohlo byť ovplyvnené inými faktormi mimo kontroly členov kartelu, pričom títo nemôžu využívať vo svoj prospech nezávislé faktory, ktoré skrížili ich plány, a urobiť z nich skutočnosti odôvodňujúce zníženie pokuty (pozri rozsudky Raiffeisen Zentralbank Österreich a i./Komisia, už citovaný v bode 71 vyššie, bod 287, a Gütermann a Zwicky/Komisia, už citovaný v bode 76 vyššie, bod 130 a tam citovanú judikatúru).
- 100 V prejednávanej veci, v ktorej členovia kartelu prijali opatrenia, ktoré mali viesť ku konkrétnemu účinku ich protisúťažných cieľov (pozri body 91 a 92 vyššie), tak vývoj

cien na trhu, ako napríklad zvýšenie cien tabaku, na ktoré poukázala žalobkyňa, nemôže sám osebe odôvodniť zníženie pokuty. Nemožno totiž vylúčiť, že by v prípade neexistencie kartelu nebolo zvýšenie cien vyššie ako toto uvedené zvýšenie.

- ¹⁰¹ Nakoniec, čo sa týka tvrdenia, že žalobkyňa často narušovala činnosť a stabilitu kartelu, čo podľa nej posilňuje predpoklad, že porušenie nemalo vplyv na trh stačí uviesť, že Komisia zohľadnila „rušivé“ správanie žalobkyne voči kartelu ako poľahčujúcu okolnosť (odôvodnenie č. 380 napadnutého rozhodnutia).

O porušení zásady rovnosti zaobchádzania a zásady proporcionality

- ¹⁰² Predovšetkým, pokiaľ ide o údajné porušenie zásady rovnosti zaobchádzania, treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou je uvedená zásada porušená iba vtedy, ak sa s porovnateľnými situáciami zaobchádza rozdielne alebo ak sa s rozdielnymi situáciami zaobchádza rovnako, pokiaľ také zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (rozsudok Súdneho dvora z 13. decembra 1984, Sermide, 106/83, Zb. s. 4209, bod 28, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. septembra 2009, Hoechst/Komisía, T-161/05, Zb. s. II-3555, bod 79).
- ¹⁰³ Je však namieste konštatovať, že žalobkyňa v prejednávanej veci len poukazuje na to, že zásada rovnosti zaobchádzania vyžaduje, aby Komisia pri ukladaní pokút rozlišovala ich výšku v závislosti od konkrétneho dopadu na trh jednotlivých kartelov, stanoveného na základe individuálneho posúdenia. Nevysvetľuje však ako Komisia porušila voči nej túto zásadu v prejednávanej veci. Okrem toho treba pripomenúť, že podľa

ustálenej judikatúry rozhodnutia týkajúce sa iných vecí, o ktorých sa žalobkyňa ani nezmieňuje, môžu mať iba orientačný charakter, pokiaľ ide o prípadnú existenciu diskriminácie, keďže je veľmi málo pravdepodobné, že by okolnosti týchto rozhodnutí, ako sú trhy, výrobky, podniky a dotknuté obdobia, boli rovnaké (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 21. septembra 2006, *JCB Service/Komisia*, C-167/04 P, Zb. s. I-8935, body 201 a 205; zo 7. júna 2007, *Britannia Alloys & Chemicals/Komisia*, C-76/06 P, Zb. s. I-4405, bod 60, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. apríla 2009, *Itochu/Komisia*, T-12/03, Zb. s. II-883, bod 124).

¹⁰⁴ Ďalej, pokiaľ ide o údajné porušenie zásady proporcionality, treba pripomenúť, že podľa tejto zásady sa vyžaduje, aby akty inštitúcií neprekračovali hranice toho, čo je primerané a nevyhnutné na uskutočnenie legitímnych cieľov sledovaných predmetnou právnou úpravou, pričom pokiaľ sa ponúka výber medzi viacerými primeranými opatreniami, je potrebné prikloniť sa k najmenej obmedzujúcemu, a spôsobené zásahy nesmú byť neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom (rozsudky Súdneho dvora z 13. novembra 1990, *Fedesa a i.*, C-331/88, Zb. s. I-4023, bod 13, a z 5. mája 1998, *Spojené kráľovstvo/Komisia*, C-180/96, Zb. s. I-2265, bod 96; rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. septembra 2007, *Prym a Prym Consumer/Komisia*, T-30/05, neuvverejnený v Zbierke, bod 223).

¹⁰⁵ Uplatnenie tejto zásady v rámci konaní začatých Komisiou na potrestanie porušení pravidiel hospodárskej súťaže znamená, že pokuty nesmú byť neprimerané vzhľadom na sledované ciele, t. j. vzhľadom na dodržanie týchto pravidiel, a že výška pokuty uloženej podniku za porušenie v oblasti hospodárskej súťaže musí byť primeraná porušeniu posudzovanému v celkových súvislostiach a musí najmä prihliadať na jeho závažnosť (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, *JFE Engineering a i./Komisia*, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Zb. s. II-2501, bod 532, a z 12. septembra 2007, *Prym a Prym Consumer/Komisia*, už citovaný v bode 104 vyššie, body 223 a 224 a tam citovanú judikatúru). Zásada proporcionality vedie najmä

k tomu, že Komisia musí pokutu stanoviť proporcionálne ku kritériám, ktoré zohľadnila pri posudzovaní závažnosti porušenia, a z tohto dôvodu musí tieto kritériá uplatňovať koherentným a objektívne odôvodneným spôsobom (rozsudky Súdu prvého stupňa z 27. septembra 2006, Jungbunzlauer/Komisia, T-43/02, Zb. s. II-3435, body 226 až 228, a z 28. apríla 2010, Amann & Söhne a Cousin Filterie/Komisia, T-446/05, Zb. s. II-1255, bod 171).

106 V tejto súvislosti však treba konštatovať, že žalobkyňa nepreukázala neexistenciu poškodenia zákazníkov a konečných spotrebiteľov, o ktorú chce oprieť svoju výhradu týkajúcu sa porušenia zásady proporcionality. Údaje, ktoré uviedla v rámci tohto žalobného dôvodu neumožňujú totiž preukázať neexistenciu takýchto účinkov, pretože tieto mohli byť ovplyvnené inými faktormi (pozri body 99 a 100 vyššie).

107 Žalobkyňa navyše nemôže vytýkať Komisii, že stanovením východiskovej sumy pokuty na 10 miliónov eur porušila zásadu proporcionality, pretože predmetné porušenie predstavuje veľmi závažný a úmyselný priestupok proti pravidlám hospodárskej súťaže. Primeranosť východiskovej sumy pokuty uloženej v prejednávanej veci potvrdzuje skutočnosť, že táto suma je zjavne nižšia ako minimálna suma stanovená v usmereniach pre tento typ kartelu.

O nedostatku a nelogickej povahe odôvodnenia

108 Pokiaľ ide o túto časť žalobného dôvodu, treba konštatovať, že žalobkyňa uvádza v názve žalobného dôvodu nedostatok alebo nelogickosť odôvodnenia, na podporu ktorého však v rámci tohto žalobného dôvodu neuvádza nijaké ďalšie odôvodnenie. V odpovedi na otázku Všeobecného súdu počas pojednávania žalobkyňa spresnila, že

svojou výhradou založenou na nelogickosti odôvodnenia vytyka Komisii, že uložila vyššiu sankciu ako je minimálna suma stanovená v usmerneniach bez toho, aby preskúmala dopad kartelu na trh.

- 109 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z judikatúry vyplýva, že v rámci určovania pokút z dôvodu porušenia práva hospodárskej súťaže je uvedená povinnosť splnená, ak Komisia vo svojom rozhodnutí uvedie kritériá posúdenia, ktoré jej umožnili posúdiť závažnosť a dĺžku trvania porušenia. Pokiaľ ide o rozhodnutie, ktorým sa ukladajú pokuty viacerým podnikom, rozsah povinnosti odôvodnenia sa musí posudzovať v duchu toho, že závažnosť porušenia sa musí určiť v závislosti od veľkého počtu skutočností, ako sú najmä osobitné okolnosti veci, jej kontext a odstrašujúci dosah pokút, a to bez toho, aby sa vyhotovil kogentný a taxatívny zoznam kritérií, ktoré sa musia obligatórne zohľadniť (rozsudok Súdneho dvora z 15. októbra 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, nazývaný „PVC II“, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. s. I-8375, body 463 a 465).
- 110 V tomto prípade Komisia v odôvodneniach č. 365 až 376 napadnutého rozhodnutia uviedla skutočnosti, ktoré zohľadnila pri určení východiskových súm pokút uložených jednotlivým dotknutým podnikom. Komisia v nich najmä uviedla kritériá, na základe ktorých jednak posúdila závažnosť porušenia a jednak stanovila východiskovú sumu pokuty tak, že zoradila podniky podľa ich významu na základe ich podielov na trhu, pričom vzala do úvahy individuálnu váhu každého podniku a pravdepodobné dopady protiprávneho konania každého z nich. Podmienky stanovené judikatúrou s ohľadom na povinnosť odôvodnenia boli teda splnené.
- 111 Napokon, keďže bolo konštatované (pozri bod 88 vyššie), že východisková suma, ktorú Komisia stanovila v prípade pokuty, ktorá sa má uložiť žalobkyni je zjavne nižšia ako je minimálna suma stanovená v usmerneniach pre veľmi závažné priestupky, výhradu založenú na nelogickosti odôvodnenia nemožno prijať.

112 So zreteľom na tieto úvahy musí byť prvý žalobný dôvod zamietnutý.

3. O treťom žalobnom dôvode založenom na nedostatku odôvodnenia a dôkazov, ako aj na porušení povinnosti dôkazného bremena v súvislosti s určením dĺžky trvania účasti žalobkyne na vytýkanom porušení

Tvrdenia účastníkov konania

113 Žalobkyňa sa domnieva, že Komisia sa tým, že stanovila, že jej účasť na karteli trvala dva roky a osem mesiacov – teda od októbra 1997 do 19. februára 2002, s prerušením od 5. novembra 1999 do 29. mája 2001 – dopustila zjavne nesprávneho posúdenia skutkového stavu. V tejto súvislosti pripomína, že počas správneho konania uviedla, že vo februári 1999 prerušila svoju účasť v karteli a že ju už nikdy neobnovila. Čas trvania jej účasti na karteli bol teda o niečo dlhší ako jeden rok. Okrem toho vytýka Komisii, že jej závery sú založené na nedostatočne preukázaných dôkazoch a že v tejto súvislosti neposkytla dostatočné odôvodnenie.

114 Po prvé, žalobkyňa sa domnieva, že pokiaľ ide o konečnú fázu prvého obdobia jej účasti na karteli treba konštatovať toto:

— napadnuté rozhodnutie (odôvodnenia č. 157 až 201), v rozpore s ustálenou judikatúrou, neposkytuje nijaký dôkaz o jej účasti na stretnutiach alebo iných aktivitách kartelu v roku 1999,

- z dôkazov predložených Komisiou vyplýva, že posledné stretnutie, ktorého sa žalobkyňa zúčastnila bolo stretnutie zo 14. decembra 1998 (odôvodnenie č. 155 napadnutého rozhodnutia); okrem toho interné memorandum spoločnosti Dimon Italia z 20. októbra 1998 (odôvodnenie č. 145 napadnutého rozhodnutia), na ktoré Komisia neprihliadla preukazuje, že od 16. októbra 1998 sa „nadmárodné spoločnosti“ sťažovali, že žalobkyňa porušuje pravidlá stanovené kartelom,
- napriek tomu, že v roku 1999 bol kartel veľmi aktívny, z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že by sa žalobkyňa na ňom zúčastňovala; z napadnutého rozhodnutia v skutočnosti vyplýva, že: i) ostatní spracovatelia, to znamená spoločnosti Deltafina, Transcatab, Dimon Italia a Trestina Azienda Tabacchi vyvíjali na APTI neustály tlak s cieľom ovplyvniť rokovania o uzavretí „medziodvetvových“ dohôd (odôvodnenie č. 165 napadnutého rozhodnutia); ii) spoločnosti Deltafina, Transcatab a Dimon Italia uskutočnili v roku 1999 viacero kartelových stretnutí, medzi ktorými boli najmä niektoré osobitne dôležité stretnutia v mesiaci októbri, na ktorých sa žalobkyňa nezúčastnila a nebola na nich ani pozvaná (odôvodnenie č. 184 napadnutého rozhodnutia); iii) na schválení memoranda týkajúceho sa odrôd surového tabaku Bright a Burley sa podieľali len niektorí z ďalších spracovateľov (odôvodnenie č. 186 napadnutého rozhodnutia).

115 Po druhé, pokiaľ ide o obdobie medzi 29. májom 2001 a 19. februárom 2002 žalobkyňa uvádza toto:

- rozhodujúcim dôkazom o obnovení účasti žalobkyne na karteli bola skutočnosť, že prijala faxovú správu zaslanú 29. mája 2001 spoločnosťou Deltafina, ktorá obsahovala informáciu o cene, za ktorú bola táto spoločnosť ochotná uzatvárať zmluvy so združeniami pestovateľov týkajúce sa odrody Bright; toto oznámenie však nemalo protisúťažnú povahu; v skutočnosti išlo o izolovaný kontakt, ktorý mal napomôcť žalobkyni urobiť si obraz o trhových cenách, ktoré sa prevažne používali v zmluvách medzi pestovateľmi a spracovateľmi, uzatváraných na základe postupu upravenom pravidlami spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorá prešla významnými zmenami,

- obchodné iniciatívy žalobkyne boli starostlivo sledované počas stretnutí kartelu, na ktorých sa žalobkyňa nezúčastnila (odôvodnenie č. 209 napadnutého rozhodnutia); navyše vzťahy kartelu so žalobkyňou boli jedným z bodov programu stretnutia, zaslaného Dimon Italia spoločnostiam Deltafina a Transcatab, ktoré sa malo konať 18. septembra 2001, teda po prijatí uvedenej faxovej správy (odôvodnenie č. 212 napadnutého rozhodnutia),

- údajná účasť žalobkyne na karteli bola, ako to vyplýva z vyhlásení spoločnosti Transcatab, poskytnutých počas kontroly z 18. apríla 2002, obmedzená na dve stretnutia, a to zo 16. novembra 2001 a z 8. januára 2002; žalobkyňa sa na nich zúčastnila z dôvodu, že Deltafina, Dimon Italia a Transcatab ju vyzvali, aby zaujala postavenie „sprostredkovateľa“ v spore so združením na ochranu a zhodnocovanie tabaku odrody Burley regiónu Kampánia (ďalej len „združenie Burley“), ktoré nesúhlasilo so zavedením systému obchodovania s tabakom formou verejných dražieb, podporovaného zo strany Unitab a APTI, ktorého spravovaním bol poverený národný riadiaci výbor pre tabak Burley (comitato di gestione nazionale per il tabacco Burley, ďalej len „Cogentab“); žalobkyňa pozvala na 8. januára 2002 dotknuté strany na stretnutie (odôvodnenie č. 222 napadnutého rozhodnutia), ktorému predchádzalo o deň skôr stretnutie konané jednak bez účasti žalobkyne, ako aj dodávateľov, ktorí boli členmi združenia Burley, na ktorom Deltafina, Dimon Italia a Transcatab s najväčšou pravdepodobnosťou diskutovali o otázkach týkajúcich sa ich spoločného postoja, ktorý mali zaujať pri rokovaní na stretnutí 8. januára.

¹¹⁶ Po prvé Komisia tvrdí, že sa domnievala, že žalobkyňa prerušila svoju účasť v karteli 5. novembra 1999, pretože z ručne písaných poznámok zástupcu spoločnosti Deltafina povereného nákupom zo stretnutia z tohto dňa možno vyvodiť, že žalobkyňa bola na programe týkajúcom sa tohto stretnutia uvedená už ako spoločnosť, ktorá nie je členom kartelu.

- 117 Za týchto okolností spochybňuje tvrdenie žalobkyne, že za deň prerušenia jej účasti na karteli sa má považovať 14. december 1998 (deň konania posledného kartelového stretnutia, na ktorom sa žalobkyňa zúčastnila), alebo že dátum prerušenia má byť stanovený podľa vnútorného memoranda spoločnosti Dimon Italia z 20. októbra 1998, uvedeného v odôvodnení č. 145 napadnutého rozhodnutia. Po prvé, žalobkyňa vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách sama priznala, že sa zúčastňovala na karteli prinajmenšom do februára 1999, a po druhé, uvedené memorandum spoločnosti Dimon Italia nemôže s prihliadnutím na ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že pokiaľ sa podnik nedišťancuje verejne od obsahu stretnutí, je plne zodpovedný za svoju účasť na karteli, predstavovať dôkaz o prerušení účasti žalobkyne v karteli v roku 1998. Keďže neexistujú dôkazy v tomto smere, napadnuté rozhodnutie správne stanovuje dobu trvania účasti žalobkyne na karteli do 5. novembra 1999.
- 118 Po druhé, Komisia uvádza, že za deň, keď sa žalobkyňa opäť začala zúčastňovať na karteli považovala 29. máj 2001, pretože v tomto dni dostala žalobkyňa faxovú správu, v ktorej jej Deltafina oznámila cenu, za ktorú chcela uzatvárať zmluvy so združeniami pestovateľov.
- 119 Takáto komunikácia medzi súťažiteľmi je dôkazom o obnovení účasti žalobkyne na karteli s prihliadnutím na okolnosť, že sa už na ňom do roku 1999 zúčastňovala a na to, že krátko po tom, teda 16. novembra 2001 sa začala opätovne zúčastňovať aj na kartelových stretnutiach.
- 120 Okrem toho Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe spochybňuje tvrdenie žalobkyne, že zo žaloby jasne vyplýva jej zámer spochybníť nielen dĺžku trvania ale aj samotnú existenciu jej opätovného členstva v karteli v období od roku 2001 do začiatku roku 2002. Komisia v prvom rade uvádza, že argumenty, ktorými žalobkyňa spochybňuje protiprávnu povahu týchto stretnutí a popiera svoju účasť na karteli v roku 2001 predložila žalobkyňa po prvýkrát až vo svojej replike. Podľa článku 44 ods. 1 písm. c) v spojení s článkom 48 ods. 2 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu je táto

výhrada neprípustná. Ďalej sa domnieva, že výhrada je v každom prípade nedôvodná. Vyhlásenie spoločnosti Transcatab z 18. apríla 2002 (dokument č. 38281-03488) obsahuje totiž zoznam rôznych stretnutí členov kartelu, na ktorom je stretnutie zo 16. novembra 2001 označené ako „užšie“ (stretnutie, na ktorom sa zúčastňujú riaditelia spoločností) a z 8. januára 2002 ako stretnutie na „operatívnej úrovni“ (stretnutie, na ktorom sa zúčastňujú zodpovední zástupcovia poverení nákupmi). Tieto dve stretnutia mali podľa Komisie protisúťažnú povahu a cieľ, a preto spadali pod aktivity kartelu. Okolnosť, že v priebehu týchto stretnutí sa prejednávala aj možnosť zavedenia systému obchodovania formou verejných dražieb neznamená nevyhnutne, že sa na nich neprejednávali otázky týkajúce sa kartelu, ani to, že by sa žalobkyňa do týchto diskusií nezapojila. Okrem toho žalobkyňa neposkytla nijaký dôkaz o tom, že sa počas uvedených stretnutí verejne dištancovala od diskusií s protisúťažným cieľom.

- ¹²¹ Po tretie, Komisia sa domnieva, že tento žalobný dôvod je v každom prípade neúčinný. Prijatie tohto žalobného dôvodu by malo totiž za následok jedine to, že východisková suma pokuty stanovená pre žalobkyňu by mala byť zvýšená o 15 % a nie o 25 %, čo by nemalo nijaký vplyv na konečnú výšku pokuty, pretože táto suma bolo znížená na 2,05 milióna eur na základe uplatnenia 10 % hranice stanovenej v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003.

Posúdenie Všeobecným súdom

- ¹²² Pokiaľ ide o dĺžku trvania účasti žalobkyne na porušovaní (odôvodnenia č. 302 a 378 napadnutého rozhodnutia), treba najskôr uviesť, že účastníci konania sa zhodujú na tom, že žalobkyňa sa stala členom kartelu v októbri 1997. Názory účastníkov konania sa však v zásade rozchádzajú jednak v otázke, či Komisia správne určila, že účasť

žalobkyne sa skončila 5. novembra 1999 a jednak v otázke, či Komisia správne určila, že žalobkyňa sa znovu pripojila ku kartelu 29. mája 2001, a že sa na ňom zúčastňovala až do skončenia porušovania, to znamená do 19. februára 2002.

- 123 Ďalej treba uviesť, že tvrdenie žalobkyne, ktorého cieľom je spochybníť protiprávny charakter stretnutí zo 16. novembra 2001 a z 8. januára 2002 predstavuje podľa Komisie nový žalobný dôvod predložený žalobkyňou v štádiu repliky, ktorý je teda neprípustný.
- 124 Všeobecný súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa článku 48 ods. 2 prvého pododseku rokovacieho poriadku uvádzanie nových dôvodov je prípustné počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania. V tejto súvislosti dôvod, ktorý predstavuje rozšírenie dôvodu skôr uvedeného priamo alebo implicitne v žalobe a ktorý má úzky vzťah s týmto dôvodom, musí byť vyhlásený za prípustný (pozri rozsudky Súdu prvého stupňa z 10. apríla 2003, *Travellex Global and Financial Services a Interpayment Services/Komisia*, T-195/00, Zb. s. II-1677, body 33 a 34, a z 24. mája 2007, *Duales System Deutschland/Komisia*, T-151/01, Zb. s. II-1607, bod 71).
- 125 V tomto prípade treba konštatovať, že dôvod, ktorý Komisia považuje za nový predstavuje rozšírenie dôvodov uvedených žalobkyňou v odpovedi na tvrdenia predložené Komisiou v rámci jej vyjadrenia k žalobe v súvislosti s tretím žalobným dôvodom týkajúcim sa dĺžky trvania účasti žalobkyne na karteli. Námietku neprípustnosti Komisie preto treba zamietnuť.
- 126 Okrem toho treba uviesť, že žalobkyňa výslovne nežiada zrušenie článku 1 písm. b) napadnutého rozhodnutia, ktoré uvádza dĺžku jej účasti na karteli.

- 127 V prejednávanej veci však z vyjadrení žalobkyne vyplýva, že žalobkyňa v podstate popiera zákonnosť napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom konštatuje, ako je uvedené v článku 1 písm. b) jeho výrokovej časti, že porušenie v jej prípade trvalo od októbra 1997 do 5. novembra 1999 a od 29. mája 2001 do 19. februára 2002. Žalobkyňa totiž vo svojich písomných vyjadreniach uviedla, že dĺžka trvania jej účasti na karteli mala byť stanovená na dobu o niečo dlhšiu ako jeden rok, teda od októbra 1997 do februára 1999 a že Komisia sa konštatovaním, že porušenie, ktorého sa dopustila trvalo podstatne dlhšie „dopustila nesprávneho zistenia skutkového stavu a nesprávneho posúdenia dôkazov uvádzaných [žalobkyňou]“. Okrem toho je nesporné, že žalobkyňa spochybnila dĺžku trvania jej účasti na karteli počas správneho konania, najmä vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok *Groupe Danone/Komisia*, už citovaný v bode 78 vyššie, bod 212).
- 128 Vzhľadom na vyššie uvedené je teda opodstatnené sa domnievať, že žalobkyňa smeruje nielen k zníženiu pokuty, ale tiež k čiastočnému zrušeniu napadnutého rozhodnutia a najmä jeho článku 1 písm. b) v rozsahu, v akom v ňom Komisia nesprávne konštatovala, že porušenie trvalo od októbra 1997 do 19. februára 2002, s prerušením od 5. novembra 1999 do 29. mája 2001 (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok *Groupe Danone/Komisia*, už citovaný v bode 78 vyššie, bod 213).
- 129 Z judikatúry však vyplýva, že Komisia je povinná predložiť dôkazy nielen o existencii kartelu, ale aj o jeho trvaní (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2000, *Cimenteries CBR a i./Komisia*, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Zb. s. II-491, bod 27 a tam citovanú judikatúru). Pokiaľ ide konkrétnejšie o povinnosť dokázať porušenie článku 81 ods. 1 ES, je úlohou Komisie preukázať porušenia, ktoré uvádza, a pripojiť vhodné dôkazy na to, aby dostatočne preukázala existenciu skutočností vedúcich k porušeniu (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora *Baustahlgewebe/Komisia*, už citovaný v bode 97 vyššie, bod 58; z 8. júla 1999, *Komisia/Anic Participazioni*, C-49/92 P, Zb. s. I-4125, bod 86, a rozsudok *Groupe Danone/Komisia*, už citovaný v bode 78 vyššie, bod 215).

Pokiaľ má súd pochybnosti, musia tieto pochybnosti slúžiť v prospech podniku, ktorý je adresátom rozhodnutia konštatujúceho porušenie. Súd preto nemôže dospieť k záveru, že Komisia dostatočne preukázala existenciu daného porušenia, ak pochybnosť v tomto ohľade naďalej trvá, osobitne v rámci konania o neplatnosť a/alebo zmenu rozhodnutia, ktorým sa ukladá pokuta. V tomto kontexte je totiž nevyhnutné zohľadniť zásadu prezumpcie nevinoty, ktorá je súčasťou základných práv chránených v právnom poriadku Únie a ktorá bola zakotvená v článku 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (Ú. v. EÚ C 303, 2007, s. 1). Vzhľadom na povahu predmetných porušení, ako aj na povahu a stupeň prísnosti sankcií, ktoré sú s tým spojené, sa zásada prezumpcie nevinoty uplatňuje najmä na konania týkajúce sa porušenia pravidiel hospodárskej súťaže uplatniteľných na podniky, ktorých výsledkom môže byť uloženie pokút alebo penále (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 8. júla 1999, Hüls/Komisia, C-199/92 P, Zb. s. I-4287, body 149 a 150; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok Groupe Danone/Komisia, už citovaný v bode 78 vyššie, body 215 a 216). Je tak nevyhnutné, aby Komisia predložila presné a súladné dôkazy, aby odôvodnila silné presvedčenie, že k vytýkanému porušeniu došlo (pozri rozsudok Groupe Danone/Komisia, už citovaný v bode 78 vyššie, bod 217 a tam citovanú judikatúru).

¹³⁰ Z ustálenej judikatúry vyplýva, že každý z dôkazov predložených Komisiou nemusí nutne zodpovedať týmto kritériám so zreteľom na každý prvok porušenia. Postačuje, ak súbor nepriamych dôkazov, o ktoré sa inštitúcia opiera, zodpovedá v celom posúdení tejto požiadavke (pozri rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 105 vyššie, bod 180 a tam citovanú judikatúru).

¹³¹ Okrem toho je obvyklé, že činnosti, s ktorými sú spojené protisúťažné dohody, sa uskutočňujú tajne, stretnutia sa konajú potajomky a súvisiaca dokumentácia je obmedzená na minimum. Z toho vyplýva, že aj keď Komisia objaví dôkazy výslovne preukazujúce protiprávny kontakt medzi hospodárskymi subjektmi, ako sú zápisnice zo stretnutí, obvyčajne sú len zlomkovité a nesúrodé do tej miery, že je často nutné

rekonštruovať niektoré detaily prostredníctvom dedukcií. Vo väčšine prípadov sa preto musí existencia protisúťažného postupu alebo protisúťažnej dohody vyvodiť z určitého počtu zhodujúcich sa skutočností a nepriamych dôkazov, ktoré ako celok môžu predstavovať dôkaz o porušení pravidiel hospodárskej súťaže, pokiaľ neexistuje iné logické vysvetlenie (rozsudky Súdneho dvora zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, body 55 až 57, a z 25. januára 2007, Sumitomo Metal Industries a Nippon Steel/Komisia, C-403/04 P a C-405/04 P, Zb. s. I-729, bod 51).

- ¹³² Okrem toho sa podľa judikatúry požaduje, aby sa Komisia pri neexistencii dôkazov spôsobilých priamo preukázať dĺžku trvania porušenia opierala prinajmenšom o dôkazy, ktoré súvisia so skutočnosťami dostatočne blízkymi z hľadiska času tak, aby bolo možné odôvodnene pripustiť, že toto porušenie trvalo neprerušene medzi dvoma konkrétnymi dátumami (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 7. júla 1994, Dunlop Slazenger/Komisia, T-43/92, Zb. s. II-441, bod 79; pozri rozsudok Peróxidos Orgánicos/Komisia, už citovaný v bode 55 vyššie, bod 51 a tam citovanú judikatúru).
- ¹³³ V prejednáwanej veci sa vzhľadom na uvedené výhrady vynára otázka, či mala Komisia dostatok dôkazov pre prijatie záveru, že žalobkyňa sa zúčastňovala na karteli v období od októbra 1997 do 5. novembra 1999 a že sa k nemu znovu pripojila v období od 29. mája 2001 do 19. februára 2002.

O dátume ukončenia účasti žalobkyne na karteli v roku 1999

- ¹³⁴ Na úvod treba uviesť, že nie je spochybnené, že žalobkyňa v roku 1999 prerušila svoju účasť v karteli. Účastníci konania sa však nezhodujú na presnom dátume tohto

prerušenia. Žalobkyňa popiera, že by sa zúčastňovala na karteli po 19. februári 1999, teda po dni keď sa konalo posledné stretnutie, ktorého sa podľa jej tvrdenia zúčastnila, zatiaľ čo Komisia stanovila dátum prerušenia jej účasti na 5. novembra 1999. Tento dátum určila na základe informácií obsiahnutých v ručne písaných poznámkach zamestnanca spoločnosti Deltafina z 5. novembra 1999 týkajúcich sa kartelového stretnutia z tohto dňa (pozri poznámku pod čiarou č. 263 napadnutého rozhodnutia). Z týchto poznámok totiž vyplýva, že jedným z bodov, ktorý sa mal na uvedenom stretnutí prejednávať boli vzťahy medzi členmi kartelu a žalobkyňou, čo dokazuje, že žalobkyňa nebola braná ako člen kartelu.

- 135 Treba však uviesť, že tieto ručne písané poznámky, o ktoré sa Komisia opierala pri stanovení dňa prerušenia účasti žalobkyne v karteli v roku 1999 neobsahujú v skutočnosti nijakú zmienku o dátume ukončenia tejto účasti. Jediný dátum, ktorý možno s istotou z týchto poznámok vyvodiť je dátum ich napísania.
- 136 Je teda namieste konštatovať, že ku skutočnostiam, o ktorých sa autor v týchto poznámkach konkludentne zmieňuje, to znamená okolnosť, že žalobkyňa bola spoločnosťou, ktorá nebola považovaná za člena kartelu, muselo dôjsť, ako to v poznámke pod čiarou č. 263 napadnutého rozhodnutia uznáva aj sama Komisia, ešte pred napísaním týchto poznámok.
- 137 Preto na základe uvedených poznámok nemožno na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia v napadnutom rozhodnutí, považovať dátum 5. november 1999 za deň, keď žalobkyňa prerušila svoju účasť v karteli.
- 138 V tejto súvislosti treba najskôr uviesť, že v odôvodnení č. 157 napadnutého rozhodnutia nachádzajúcim sa na začiatku jeho časti venovanej preskúmaniu vytykaných skutočností, pokiaľ ide o rok 1999 Komisia uvádza, že „Deltafina, Dimon [Italia] a Transcatab uskutočňovali pravidelné neformálne stretnutia, na ktorých diskutovali o otázkach týkajúcich sa predpokladaných nákupných cien a ich vývoja v Taliansku“,

a nespomína pritom žalobkyňu [čo okrem iného jasne vyplýva z bodu 2.3 žiadosti spoločnosti Dimon Italia o oslobodenie od pokút zo 4. apríla 2002 (dokument č. 38281 04998), citovanej v odôvodnení č. 7 napadnutého rozhodnutia]. Ďalej v odôvodneniach č. 165, 184 a 185 napadnutého rozhodnutia sa Komisia zmieňuje o viacerých kontaktoch, ku ktorým došlo v roku 1999 medzi vyššie uvedenými spracovateľmi, ale nijaký z nich sa netýkal žalobkyne. Navyše, ako je uvedené v odôvodnení č. 186 napadnutého rozhodnutia, spoločnosti Deltafina, Dimon Italia a Transcatab v roku 1999 „schválili memorandum týkajúce sa odrôd Bright a Burley, ktoré je svojou formou a obsahom veľmi podobné dohode Villa Grazioli“. Komisia sa domnieva, že účelom tejto dohody bolo „stanovenie nákupných cien surového tabaku... od tretích baliarní, rozdelenie tretích baliarní medzi jednotlivých spracovateľov podľa presne stanovených množstiev a bojkot tretích baliarní, ktoré sa nepripojili ku Cogentab“. Ako však uvádza sama Komisia v poznámke pod čiarou č. 263 napadnutého rozhodnutia, z písomného vyhlásenia spoločnosti Transcatab z 18. apríla 2002, poskytnutého Komisii v priebehu kontroly vykonanej v jej priestoroch (pozri tiež bod 159 nižšie) vyplýva, že žalobkyňa ukončila svoju účasť na karteli z dôvodu, že „nesúhlasila s vytvorením Cogentab“, združenia, ktoré v roku 1999 vytvorili APTI a Unitab v súlade s medziodvetvovou dohodou na obdobie zberu odrody Burley v roku 1999 (odôvodnenie č.182 napadnutého rozhodnutia). Napokon z odôvodnenia č. 159 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že na dvoch stretnutiach konaných vo februári 1999 v Ríme (Taliansko), na ktorých sa žalobkyňa nezúčastnila „sa okrem iného diskutovalo... o založení spoločného výboru pre nákup, ktorý bol neskôr nazvaný Cogentab“.

¹³⁹ Nakoniec Komisia v napadnutom rozhodnutí neuviedla nijaký dôkaz o tom, že by sa žalobkyňa zúčastňovala na karteli až do 5. novembra 1999.

¹⁴⁰ Komisia až na pojednávaní poukázala po prvý krát na údajnú účasť žalobkyne na stretnutí na „operatívnej úrovni“ konanom 22. júla 1999, o ktorej sa nezmenila ani v oznámení o výhradách, ani v napadnutom rozhodnutí.

- 141 Jediné, čo totiž vyplýva z napadnutého rozhodnutia je, že žalobkyňa „ukončila svoju účasť na karteli“ v roku 1999, pretože „nesúhlasila so založením Cogentab“ (odôvodnenie č. 302 a poznámka pod čiarou č. 263 napadnutého rozhodnutia) a že o založení Cogentab sa diskutovalo na dvoch vyššie uvedených stretnutiach vo februári 1999 (pozri odôvodnenie č. 159 napadnutého rozhodnutia), pričom Komisia v uvedenom rozhodnutí nepreukázala, že by sa na nich žalobkyňa zúčastnila.
- 142 Komisia sa teda tým, že v napadnutom rozhodnutí konštatovala, že žalobkyňa ukončila svoju účasť na karteli 5. novembra 1999, dopustila nesprávneho posúdenia skutkového stavu.
- 143 Keďže Komisia so zreteľom na vyššie uvedené úvahy neurčila presný dátum ukončenia účasti žalobkyne na karteli, nebola oprávnená rozhodnúť, že týmto dátumom je 5. november 1999; preto treba v súlade so zásadou *in dubio pro reo* (pozri bod 129 vyššie) považovať za posledný mesiac, v ktorom sa žalobkyňa zúčastňovala na karteli mesiac február 1999.
- 144 Tento záver nemôže byť spochybnený tvrdením Komisie, podľa ktorej z judikatúry vyplýva, že ak neexistujú dôkazy o tom, že žalobkyňa sa od roku 1998, alebo v každom prípade od februára 1999 verejne dištancovala od ostatných členov kartelu, Komisia s prihliadnutím na dôkazy preukazujúce, že ostatní členovia kartelu považovali 5. november 1999 za deň ukončenia účasti žalobkyne na karteli, mohla dôvodne konštatovať, že účasť žalobkyne na karteli trvala do tohto dňa.
- 145 V tejto súvislosti stačí pripomenúť, že Komisia v napadnutom rozhodnutí nepreukázala, že sa žalobkyňa v priebehu roku 1999, a konkrétne do 5. novembra daného roku zúčastnila na stretnutiach, na ktorých došlo k uzavretiu dohôd protisúťažnej

povahy (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 131 vyššie, bod 81). Naopak, pokiaľ ide o stretnutia z februára 1999, v odôvodnení č. 159 napadnutého rozhodnutia sa uvádza, že s výnimkou spoločností Deltafina, Dimon Italia a Transcatab sa účasť iných spracovateľov vrátane žalobkyne nedala „jasne preukázať“.

¹⁴⁶ Tvrdenie Komisie je navyše v rozpore s konštatovaním v napadnutom rozhodnutí, opierajúcom sa o písomné vyhlásenia spoločnosti Transcatab z 18. apríla 2002 (pozri poznámku pod čiarou č. 263 napadnutého rozhodnutia), že žalobkyňa 5. novembra 1999 „opustila kartel“, pretože nesúhlasila so založením Cogentab. Z konštatovaní obsiahnutých v napadnutom rozhodnutí (pozri odôvodnenie č. 159 napadnutého rozhodnutia) však tiež vyplýva, že prvé rokovania o založení Cogentab sa uskutočnili už počas stretnutí konaných vo februári 1999 (pozri tiež body 138 a 141 vyššie).

¹⁴⁷ Podobne tvrdenie Komisie – uvedené po prvý krát počas pojednávania –, že stanovením dátumu 5. novembra 1999 preukázala voči žalobkyňi svoju „veľkorysosť“, pretože z odôvodnenia č. 199 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že 22. novembra 1999 sa žalobkyňa zúčastnila na stretnutí spracovateľov, ktoré malo „pravdepodobne“ protisúťažný obsah. Komisia nevytýkala žalobkyňi jej prípadnú účasť na tomto stretnutí ani v oznámení o výhradách, ani v napadnutom rozhodnutí, pretože jej nepripisovala takú dôkaznú hodnotu, že by ju mohla považovať za prítiažujúcu okolnosť, a preto pri posudzovaní dĺžky trvania účasti žalobkyne v karteli na túto skutočnosť neprihliadla, takže nakoniec dospela k záveru, že žalobkyňa „opustila kartel“ 5. novembra 1999 (poznámka pod čiarou č. 263 napadnutého rozhodnutia). Tento záver napokon potvrdzuje jednak žiadosť o oslobodenie od pokút, ktorú 4. apríla 2002 podala Dimon Italia, ako aj vyhlásenia spoločnosti Transcatab z 18. apríla 2002 (podri bod 138 vyššie).

- 148 Napokon Komisia nepreukázala ani to, že sa žalobkyňa v roku 1999 zúčastnila na uskutočňovaní medziodvetvových dohôd týkajúcich sa rôznych odrôd tabaku alebo na stretnutiach spracovateľov, na ktorých si mali dohodnúť spoločný postoj, ktorý mali neskôr zaujať v rámci APTI a ovplyvniť tak jeho pozíciu pri rokovaniach s Unitab o uvedených dohodách (pozri odôvodnenie č. 165 napadnutého rozhodnutia).
- 149 So zreteľom na vyššie uvedené úvahy treba vyhovieť výhrade, že Komisia nesprávne konštatovala, že žalobkyňa ukončila svoju účasť v karteli 5. novembra 1999, pretože dôkazy, ktoré vyhodnotila v tejto súvislosti v napadnutom rozhodnutí, ako aj ďalšie skutočnosti uvedené v spise jej umožňovali dospieť jedine k záveru, že žalobkyňa sa zúčastňovala na karteli iba do februára 1999 (odôvodnenie č. 159 napadnutého rozhodnutia a poznámka pod čiarou č. 263).

O účasti žalobkyne na karteli v období od 29. mája 2001 do 19. februára 2002

- 150 Pokiaľ ide o obdobie, v ktorom sa žalobkyňa údajne začala opätovne zúčastňovať na karteli, teda od 29. mája 2001 do 19. februára 2002 treba uviesť, že Komisia oprela svoje posúdenie o tri skutkové okolnosti. Komisia stanovila dátum obnovenia účasti žalobkyne na karteli na 29. mája 2001 na základe toho, že v tomto dni poslal zamestnanec spoločnosti Deltafina zamestnancovi žalobkyne faxovú správu obsahujúcu informácie o cene stanovenej na kilogram, za ktorú mala Deltafina uzatvárať pestovateľské zmluvy týkajúce sa odrody Bright (odôvodnenie č. 211 a 302 napadnutého rozhodnutia). Táto okolnosť v spojení s účasťou žalobkyne na dvoch stretnutiach konaných 16. novembra 2001 (odôvodnenie č. 213 napadnutého rozhodnutia) a 8. januára 2002 (odôvodnenie č. 222 napadnutého rozhodnutia) viedlo Komisiu k záveru, že účasť žalobkyne na karteli, ako v prípade spoločností Deltafina, Transcatlab a Dimon Italia trvala až do 19. februára 2002.

— O faxovej správe z 29. mája 2001 zaslanej spoločnosťou Deltafina

- 151 Pokiaľ ide o faxovú správu z 29. mája 2001, v prvom rade treba zdôrazniť, že táto správa sa týkala len informácie o cenách, ktoré mala Deltafina uvádzať v pestovateľských zmluvách uzatváraných so združeniami pestovateľov týkajúcich sa odrody tabaku Bright, podľa stupňa jeho kvality.
- 152 V tejto súvislosti treba najskôr konštatovať, že z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že tieto ceny boli cenami stanovenými v rámci kartelu, ani to, že Deltafina bola poverená kartelom tieto ceny oznámiť. Predmetná faxová správa je teda izolovaným kontaktom medzi spoločnosťou Deltafina a žalobkyňou týkajúcim sa dôvernej obchodnej informácie, ktorá sa však obmedzovala na ceny, ktoré majú byť uvádzané v pestovateľských zmluvách týkajúcich sa len jednej zo všetkých odrôd uvedených v odôvodnení č. 87 napadnutého rozhodnutia. Uvedená faxová správa navyše nevymedzovala presne regióny, ktorých sa mali tieto ceny týkať, hoci sama Komisia v odôvodnení č. 99 napadnutého rozhodnutia uviedla, že „ceny surového tabaku v závislosti od odrôd sa v jednotlivých regiónoch podstatne líšia“.
- 153 Ďalej treba uviesť, že cena stanovená vo faxovej správe spoločnosti Deltafina, ktorá sa tu výslovne uvádza v súvislosti s pestovateľskými zmluvami, môže byť len „zmluvnou cenou“. Z napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že ide o cenu uvádzanú v zmluvách tohto typu – ktoré zvyčajne uzatvárajú pestovatelia alebo združenia pestovateľov so spracovateľmi pre konkrétnu poľnohospodársku kampaň v období od marca do mája –, predstavujúcu „cenu, ktorú sa spracovatelia zaväzujú zaplatiť za tabak podľa stupňa jeho kvality“ (odôvodnenia č. 90 a 91 napadnutého rozhodnutia).
- 154 Ako je vysvetlené v odôvodnení č. 92 napadnutého rozhodnutia, táto cena sa líši od ceny „skutočne zaplatenej pri odbere tabaku, stanovenej priamo podľa stupňa jeho kvality a ďalších faktorov“. Táto cena, ktorá sa nazýva „dodacia cena“ sa v zásade „všeobecne stanovuje v období medzi decembrom a januárom“. Z odôvodnenia č. 279

písm. a) napadnutého rozhodnutia tiež vyplýva, že jediné a nepretržité porušovanie, ktorého sa spracovatelia dopustili zahŕňalo okrem iného praktiky spočívajúce v „stanovovaní spoločných nákupných cien tabaku, ktoré zaplatia spracovatelia... pri jeho dodaní“.

155 Nakoniec treba uviesť, že 10. mája 2001, teda predtým ako žalobkyňa dostala uvedenú faxovú správu, Dimon Italia pripravila a v rámci spoločnosti prejedнала program stretnutia, ktoré sa malo konať v jej priestoroch o dva týždne neskôr, v ktorom bol v rámci rôznych bodov, ktoré mali byť prerokované zahrnutý bod „Romana Tabacchi/ATI“ (odôvodnenie č. 209 napadnutého rozhodnutia). Ďalej treba uviesť, že potom, čo žalobkyňa dostala uvedenú faxovú správu, Dimon Italia poslala 14. septembra 2001 spoločnostiam Deltafina a Transcatlab program týkajúci sa stretnutia, ktoré sa 18. septembra 2001 skutočne konalo, pričom žalobkyňa sa na ňom nezúčastnila. Jedným z bodov tohto programu bol bod s názvom: „Ns. rapporti Versus ATI, ETI, ROM TAB“ („naše vzťahy s ATI/ETI a s Romana Tabacchi“) (pozri odôvodnenie č. 212 napadnutého rozhodnutia). Táto formulácia vzhľadom na názov prvého bodu tohto programu „Ribadire ns. rapporti“ („posilnenie našich vzťahov“) len potvrdzuje skutočnosť, že žalobkyňa, ako to táto tvrdí, nebola členom kartelu. Postavenie žalobkyne vo vzťahu k Dimon Italia, Transcatlab Deltafina je totiž jednak vzhľadom na použitie výrazu „versus“ a jednak vzhľadom na výzvu na posilnenie vzťahov medzi členmi kartelu, nespochybniteľné. Napokon z odôvodnenia č. 204 napadnutého rozhodnutia tiež vyplýva, že 5. júna 2001, teda v čase medzi prijatím faxovej správy spoločnosti Deltafina a stretnutím z 18. septembra 2001 sa v Caserte (Taliansko) konalo ďalšie kartelové stretnutie na operatívnej úrovni, na ktorom sa žalobkyňa nezúčastnila.

156 Aj keby však bolo možné považovať faxovú správu spoločnosti Deltafina za dôkaz preukazujúci, že žalobkyňa obnovila kontakt s členom kartelu s cieľom získať čo najpresnejšie informácie týkajúce sa „zmluvnej ceny“ osobitnej odrody tabaku, ktorú

mala uvádzať v pestovateľských zmluvách, ktoré mala uzavrieť so združeniami pestovateľov, táto správa však najmä so zreteľom na okolnosti uvedené v bodoch 152 až 155 vyššie, neposkytuje sama osebe dostatočný dôkaz o tom, že by sa žalobkyňa znovu pripojila ku kartelu.

— O stretnutiach zo 16. novembra 2001 a z 8. januára 2002

- ¹⁵⁷ Treba konštatovať, že žalobkyňa priznáva, že sa zúčastnila na stretnutiach zo 16. novembra 2001 a z 8. januára 2002. Tvrdí však, že na stretnutí konanom 16. novembra 2001 v priestoroch APTI, na ktoré ju „pozvala“ spoločnosť Dimon Italia bola požiadaná, aby zaujala postavenie „sprostredkovateľa“ v spore so združením Burley, ktoré nesúhlasilo so zavedením systému obchodovania s tabakom formou verejných dražieb – podporovaného zo strany Unitab a APTI –, ktorý mal spravovať Cogentab. To bolo teda dôvodom, prečo žalobkyňa neskôr pozvala dotknuté strany na 8. januára 2002 na stretnutie konané v jej priestoroch.
- ¹⁵⁸ V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry ako dostatočný dôkaz účasti podniku na karteli stačí, ak Komisia preukáže, že dotknutý podnik sa zúčastnil na stretnutiach, počas ktorých boli uzatvorené dohody protisúťažného charakteru, bez toho, aby ich zjavným spôsobom odmietol. Ak sa preukáže účasť na takýchto stretnutiach, prináleží tomuto podniku, aby predložil dôkazy o tom, že jeho účasť na predmetných stretnutiach nemala protisúťažnú povahu, a to takým spôsobom, že preukáže, že svojim konkurentom oznámil, že sa na týchto stretnutiach zúčastnil z iných dôvodov ako oni. Dôvodom tejto zásady je skutočnosť, že podnik svojou účasťou na takomto stretnutí bez verejného dištancovania sa od jeho obsahu umožnil ostatným účastníkom domnievať sa, že súhlasí s jeho výsledkom a že sa mu podriadi (pozri rozsudok Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 131 vyššie, body 81 a 82 a tam citovanú judikatúru).

159 Po prvé však treba zdôrazniť, že spoločnosť Transcatab vo svojich vyhláseniach z 18. apríla 2002 uvádza, že žalobkyňa ukončila svoju účasť na karteli v roku 1999, v čase zavedenia „systému nákupov Cogentab“, aby tak podľa nej získala podiely na trhu u iných spracovateľov, ktorí medzitým vytvorili združenie Burley, v podstate s cieľom zmariť systém Cogentab, ako aj „systém obchodovania formou verejných dražieb“. Transcatab okrem iného uvádza, že:

„Romana Tabacchi dospela asi po dvoch rokoch k záveru, okrem iného aj vzhľadom na dohody o uvádzaní na trh, ktoré uzavrela s ATI [ktorá bola obchodným oddelením pre nákup ‚tabakových listov‘ bývalého talianskeho monopolu (pozri odôvodnenie č. 39 napadnutého rozhodnutia) a ktorá sa v roku 2001 stala členom Cogentab (pozri odôvodnenie č. 183 napadnutého rozhodnutia)] požiadať o členstvo v APTI. Preto sa musela vyjadrovať k politike nákupov, ktoré uskutočňoval Cogentab a k organizovaniu verejných dražieb. Na konci roku 2001 a na začiatku roku 2002 sa tak konalo viacero stretnutí v priestoroch APTI a spoločnosti Romana Tabacchi, na ktorých táto zmenila svoj postoj voči obchodovaniu formou verejných dražieb a stala sa ‚sprostredkovateľom‘ v spore medzi [združením Burley] a Cogentab“.

160 V tejto súvislosti účastníci konania zhodne tvrdia, že k úprave systému obchodovania so surovým tabakom formou verejných dražieb, o ktorom sa diskutovalo na konci roku 2001 došlo o niekoľko mesiacov neskôr nariadením Komisie (ES) č. 546/2002 z 25. marca 2002, ktorým sa stanovujú prémie a garantované prahy na listový tabak podľa skupiny odrôd a podľa členských štátov na zbery v rokoch 2002, 2003 a 2004 a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 2075/92 (Ú. v. ES L 84, s. 4).

161 Z vyjadrení spoločnosti Transcatab teda vyplýva, že žalobkyňa definitívne ukončila svoju účasť v karteli v roku 1999 a že v roku 2001 potom, ako požiadala o členstvo v APTI sa zúčastnila na predmetných stretnutiach s cieľom rokovať o systéme obchodovania formou verejných dražieb a podporiť sprostredkovanie v spore týkajúcom sa

tohto systému medzi združením Burley a Cogentab. Podľa spoločnosti Transcatlab sa tak žalobkyňa zúčastnila na týchto stretnutiach s osobitným cieľom, ktorý nemal protisúťažnú povahu, a teda z iných dôvodov ako členovia kartelu.

- 162 Po druhé, ako je už uvedené v bode 138 vyššie, z bodu 2.3 žiadosti spoločnosti Dimon Italia o zhovievavosť zo 4. apríla 2002 vyplýva, že v období od roku 1999 do roku 2002 udržiavali medzi sebou pravidelné kontakty týkajúce sa kartelu iba traja „hlavní spracovatelia“, a to Deltafina, Dimon Italia a Transcatlab. Naopak spoločnosť Dimon Italia nespomenula, že by bola žalobkyňa v danom období aktívnym členom kartelu. Je teda namieste konštatovať, že zo skutočností, ktoré táto spoločnosť uvádza v súvislosti s činnosťou kartelu v uvedenom období vyplýva, že Dimon Italia nevnímala účasť žalobkyne na predmetných stretnutiach ako účasť s protisúťažným cieľom.
- 163 Po tretie, Komisia na pojednávaní uznala, že v období od 29. mája 2001 do februára 2002 sa konalo šesť stretnutí a že žalobkyňa sa zúčastnila len na dvoch z nich, z ktorých stretnutie zo 16. novembra 2001 nebolo kartelovým stretnutím v pravom slova zmysle, ale stretnutím APTI. Okrem toho, čo sa týka stretnutia z 8. januára 2002, teda druhého a posledného, ktorého sa žalobkyňa zúčastnila v priebehu celého obdobia od 29. mája 2001 až do ukončenia porušovania treba uviesť, že podľa vyjadrení spoločnosti Transcatlab z 18. apríla 2002 sa uvedeného stretnutia zúčastnil okrem nej, spoločností Dimon Italia, Deltafina a žalobkyne, ešte jeden zástupca iného podniku. Okrem toho treba uviesť, že deň pred týmto stretnutím sa konalo iné stretnutie, na ktorom sa zúčastnili iba spoločnosti Dimon Italia, Transcatlab a Deltafina (pozri odôvodnenie č. 222 napadnutého rozhodnutia). So zreteľom na tvrdenia obsiahnuté vo vyhlásení spoločnosti Transcatlab a v žiadosti o zhovievavosť podanej spoločnosťou Dimon Italia (pozri najmä body 161 a 162 vyššie), Komisia teda dostatočne nepreukázala, že uvedené stretnutie z 8. januára 2002 bolo stretnutím kartelu.
- 164 So zreteľom na vyššie uvedené treba konštatovať, že na základe skutočností, akými sú skutočnosti, ktoré boli práve opísané Komisia nemala dôkazy, alebo súbor dôkazov, aby mohla dostatočne preukázať, že žalobkyňa sa zúčastňovala na karteli v období od 29. mája 2001 do 19. februára 2002. Naopak, ako to vyplýva aj z napadnutého

rozhodnutia, spis zo správneho konania obsahuje viaceré skutočnosti, z ktorých mala Komisia vyvodit' vzhľadom na dĺžku trvania účasti žalobkyne na karteli iný záver ako ten, ku ktorému nakoniec dospela.

- 165 Keďže súbor dôkazov uvádzaných Komisiou nepostačuje na vyvodenie záveru, že sa žalobkyňa počas vyššie uvedeného obdobia zúčastňovala na karteli, treba konštatovať, že Komisia sa tým, že usúdila, že žalobkyňa sa zúčastňovala na karteli v období od 29. mája 2001 do 19. februára 2002, ktorý bol posledným dňom porušovania, dopustila nesprávneho posúdenia skutkového stavu.
- 166 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy je potrebné tomuto žalobnému dôvodu vyhovieť. Z toho vyplýva, že článok 1 písm. b) napadnutého rozhodnutia treba zrušiť v časti, v ktorej sa konštatuje, že žalobkyňa sa podieľala na porušovaní v období po februári roku 1999. Dôsledky, ktoré treba vyvodit' z tohto záveru, pokiaľ ide o určenie výšky pokuty sú predmetom otázok skúmaných v bodoch 265 a nasl. nižšie.

4. O druhom žalobnom dôvode založenom na nelogickosti odôvodnenia a na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, pokiaľ ide o odstupňovanie východiskovej sumy pokuty

Tvrdenia účastníkov konania

- 167 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia nemala ako referenčný rok na účely určenia jej podielu na trhu vybrať rok 2001. Keďže jej účasť na porušovaní bola prerušovaná, Komisia mala pre svoj výpočet zohľadniť ako základ priemernú hodnotu podielu na trhu v celom dotknutom období – v jej prípade 4,69% –, ktorej zohľadnenie je v prípadoch

strednodobých porušení oveľa vhodnejšie, alebo mala nanajvýš zohľadniť jej trhovú podiel v roku 1998 a nie v roku 2001, v ktorom jej účasť na porušovaní, za predpokladu, že bude preukázaná, bola v každom prípade čiastočná. Okrem toho tvrdí, že keďže mala menší podiel na trhu ako spoločnosti Transcatlab a Dimon Italia, nemala byť zaradená do rovnakej kategórie podnikov, do ktorej boli zaradené tieto posledné uvedené spoločnosti, v prípade ktorých stanovila Komisia rovnakú východiskovú sumu pokuty predstavujúcu 10 miliónov eur. Komisia mala teda ešte predtým, ako uplatnila násobiteľa stanoviť odlišné východiskové sumy.

168 Žalobkyňa vytýka najmä, že Komisia použila ako referenčné kritérium pre stanovenie individuálnej váhy podniku jeho podiel na trhu počas posledného celého roku porušenia. Použitie takéhoto podielu na trhu by malo byť upravené vo všetkých prípadoch, v ktorých ako v prejednávanej veci bola účasť podniku na karteli prerušená. Podiel na trhu dosiahnutý v poslednom celom roku účasti na porušení neodráža totiž v tomto prípade len výhody, ktoré môžu podniku vyplývať z protisúťažného správania, ale aj výhody, ktoré mu vyplývajú z jeho činnosti na trhu v obdobiach, keď sa nezúčastňoval na karteli. Toto je totiž presne prípad, o aký ide v prejednávanej veci, pretože podiel na trhu žalobkyne zaznamenal najväčší nárast v období medzi rokom 1999 a 2000, a teda v období, v ktorom sa žalobkyňa nepochybne nezúčastňovala na karteli.

169 Keďže Komisia použila rovnaký spôsob výpočtu pre žalobkyňu a pre ostatných účastníkov kartelu, ktorých účasť však nebola prerušená, rozhodnutie je postihnuté vadou v dôsledku rozdielneho zaobchádzania a nelogického odôvodnenia predmetnej časti.

170 Komisia navrhuje tvrdenia žalobkyne zamietnuť.

171 Po prvé, Komisia pripomína, že podľa judikatúry uplatnenie rovnakej východiskovej sumy na podniky s trhovými podielmi, ktorých rozpätie nie je príliš veľké – ako v prejednávanej veci – nepredstavuje porušenie zásady rovnosti zaobchádzania. Okrem toho Komisia disponuje pri stanovení sumy pokuty širokou mierou voľnej úvahy a nie je povinná použiť presný matematický vzorec. Toto tvrdenie je v každom prípade neúčinné, pretože konečná suma pokuty uloženej žalobkyni bola aj tak podľa článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 znížená na 2,05 milióna eur.

172 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyne smerujúce k spochybneniu použitia ako referenčného kritéria podielu na trhu v poslednom celom roku porušenia, Komisia tvrdí, že pri rozdelení predmetných podnikov do kategórií na účely stanovenia sumy pokút, pokiaľ je toto rozdelenie koherentné a objektívne odôvodnené, disponuje podľa ustálenej judikatúry voľnou úvahou. Podiely na trhu v poslednom celom roku porušenia sú vhodným ukazovateľom individuálnej váhy a dopadu protiprávných konaní na hospodársku súťaž, najmä z dôvodu, že môžu byť, aspoň čiastočne, výsledkom tohto porušenia.

173 Po tretie, na tvrdenie, že na účely určenia výšky pokút je v prípade strednodobých porušení vhodnejšie použiť ako referenčné kritérium priemer podielov na trhu dotknutých podnikov počas rokov trvania porušovania, Komisia v prvom rade reagovala argumentom, že v prejednávanej veci nešlo o „strednodobé“ ale o „dlhodobé“ porušenie. Ďalej konštatuje, že práve z dôvodu, že účasť žalobkyne na karteli bola na určité obdobie prerušená a neskôr obnovená, priemerný podiel na trhu v období trvania účasti na karteli nie je v prejednávanej veci kritériom, ktoré by umožňovalo rozdeliť dotknuté podniky do kategórií na účely stanovenia výšky pokút. Navyše Komisia by

na účely výpočtu tohto priemeru mala mať od každého podniku zúčastneného na karteli nielen informácie o ich nákupoch surového tabaku za obdobie rokov 1995 až 2000, ale aj údaje o celkovej hodnote nákupov surového tabaku v každom z uvedených rokov, ktoré by okrem iného odrážali informácie o hodnote nákupov tabaku, ktoré v období šiestich rokov trvania kartelu realizovali všetci ostatní talianski spravovatelia a o všetkých s tým spojených ťažkostiach.

174 Aj keby sa zohľadnil priemerný podiel na trhu, ktorý mali dotknuté podniky počas rokov trvania kartelu, a tak by sa predpokladalo, že podiel žalobkyne bol približne 5 %, podiely dotknutých podnikov by boli v každom prípade v rozpätí medzi 5 až 11 %, ktoré nie je výrazne väčšie ako rozpätie medzi 11 až 18 %, ktoré sa podľa judikatúry považuje za primerané. Navyše žalobkyňa by toto tvrdenie nemohla použiť napríklad v prípade, keby sa na porušovaní podieľala iba v poslednom roku trvania kartelu. Nemôže byť teda v žiadnom prípade odôvodnené, aby mohla žalobkyňa získať z toho, že jej účasť na aktivitách kartelu trvala viac ako jeden rok akúkoľvek výhodu v podobe zníženia pokuty.

175 Po štvrté, pokiaľ ide o tvrdenie, že použitie podielu na trhu v poslednom celom roku porušenia treba upraviť vo všetkých prípadoch, v ktorých bola účasť na karteli prerušená, Komisia konštatuje, že kratšie trvanie účasti žalobkyne na porušovaní bolo v napadnutom rozhodnutí na účely výpočtu základnej čiastky pokuty, ktorá jej bola uložená už zohľadnené. Preto Komisii nie je jasné, z akého dôvodu má byť táto kratšia účasť zohľadnená aj ako poľahčujúca okolnosť.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 176 Pokiaľ ide o výber referenčného roku na účely preukázania relatívnej dôležitosti podnikov, treba najskôr uviesť, že usmernenia v bode 1 A štvrtom a piatom odseku síce stanovujú rozdielne zaobchádzanie s podnikmi v závislosti od ich ekonomickej dôležitosti, ale neuvádzajú, vzhľadom na ktorý rok musí byť relatívna dôležitosť podnikov preukázaná. Jediným bodom usmernení, ktorý stanovuje zohľadnenie účtovného roku, ktorý predchádza roku prijatia rozhodnutia je v tomto ohľade bod 5 písm. a) druhý pododsek týchto usmernení, ktorý sa však uplatní výlučne na určenie obratu na základe dodržiavania hranice 10 % v súlade s článkom 23 ods. 2 druhým pododsekom nariadenia č. 1/2003. Z toho vyplýva, že sa nemôže uplatniť na účely určenia relatívnej dôležitosti podnikov aktívnych v karteli.
- 177 Z judikatúry vyplýva, že Komisia je povinná zvoliť takú metódu výpočtu, ktorá umožní zohľadniť veľkosť a hospodársku silu každého z dotknutých podnikov, ako aj rozsah existujúceho porušenia v závislosti od ich hospodárskej situácie existujúcej v čase, keď došlo k porušeniu. Navyše podľa judikatúry obdobie, ktoré treba zohľadniť, sa musí vymedziť tak, aby bolo možné dosiahnuté obraty, alebo podiely na trhu čo možno najlepšie porovnať. Z toho vyplýva, že referenčným rokom nemusí byť nevyhnutne celý posledný rok trvania porušenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. septembra 2010, Trioplast Wittenheim/Komisia, T-26/06, neuvverejnený v Zbierke, body 81 a 82 a tam citovanú judikatúru).
- 178 Z odôvodnenia č. 372 napadnutého rozhodnutia, ktoré sa týka určenia podielu na trhu spoločnosti Deltafina vyplýva, že za posledný celý rok porušenia, ktorého sa dopustili spracovatelia bol považovaný rok 2001, ktorý bol v prejednávanej veci vybraný ako referenčný rok na účely stanovenia relatívnej dôležitosti podnikov.

- 179 Komisia tak zaradila do jednej kategórie spoločnosť Deltafina, ktorá mala v roku 2001 25 % podiel na trhu (odôvodnenie č. 372 napadnutého rozhodnutia) a do inej kategórie (bod 373 napadnutého rozhodnutia) spoločnosti Dimon Italia s 11,28 % podielom na trhu (pozri odôvodnenie č. 35 napadnutého rozhodnutia), Transcatlab s 10,8 % podielom (pozri odôvodnenie č. 37 napadnutého rozhodnutia) a žalobkyňu s 8,86 % podielom (pozri odôvodnenie č. 40 napadnutého rozhodnutia). Po tomto rozdelení do kategórií a po použití násobiteľov pre spoločnosť Deltafina 1,5 a pre spoločnosti Transcatlab a Dimon Italia 1,25 stanovila východiskovú sumu pokuty na 37,5 milióna eur v prípade spoločnosti Deltafina, 12,5 milióna eur v prípade spoločností Transcatlab a Dimon Italia a na 10 miliónov eur v prípade žalobkyne (odôvodnenie č. 376 napadnutého rozhodnutia).
- 180 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že z judikatúry vyplýva, že hoci metóda spočívajúca v rozdelení členov kartelu do kategórií na účely diferencovaného prístupu v štádiu stanovovania východiskových súm pokút vedie k nezohľadneniu rozdielnych veľkostí podnikov tej istej kategórie, prináša so sebou paušalizáciu východiskovej sumy stanovenej pre podniky patriace do tej istej kategórie (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2006, Daiichi Pharmaceutical/Komisia, T-26/02, Zb. s. II-713, bod 83 a tam citovanú judikatúru, a rozsudok Itochu/Komisia, už citovaný v bode 103 vyššie, bod 73).
- 181 Takéto rozdelenie do kategórií však musí byť v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania, podľa ktorej je zakázané zaobchádzať s porovnateľnými situáciami rozdielne a s rozdielnymi situáciami rovnako, ak takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (pozri v tejto súvislosti judikatúru citovanú v bode 102 vyššie). Okrem toho podľa judikatúry musí byť suma pokút prinajmenšom proporcionálna vo vzťahu ku skutočnostiam zohľadneným pri posúdení závažnosti porušenia. Pri overení toho, či je rozdelenie členov kartelu do kategórií v súlade so zásadami rovnosti zaobchádzania a proporcionality, treba preskúmať, či je toto rozdelenie koherentné a objektívne odôvodnené (pozri v tomto zmysle rozsudky Daiichi Pharmaceutical/Komisia, už citovaný v bode 180 vyššie, body 84 a 85 a Itochu/Komisia, už citovaný v bode 103 vyššie, bod 74).

182 Podľa napadnutého rozhodnutia sa žalobkyňa v prvom období zúčastňovala na karteli od októbra 1997 do 5. novembra 1999 a v druhom období od 29. mája 2001 do 19. februára 2002, zatiaľ čo ostatní členovia kartelu sa na ňom zúčastňovali bez prerušenia od 29. septembra 1995 do 19. februára 2002. Komisia síce uviedla, že účasť žalobkyne na karteli bola oproti ostatným členom kartelu kratšia a prerušovaná – ktorej presnú dĺžku, ako bolo uvedené v rámci tretieho žalobného dôvodu žalobkyňa spochybnila –, vychádzala však z trhových podielov, ktoré mali dotknuté podniky, vrátane žalobkyne v roku 2001, ktorý považovala za posledný celý rok porušenia bez ohľadu na to, že žalobkyňa sa podľa napadnutého rozhodnutia znovu začala zúčastňovať na tomto porušovaní až od 29. mája 2001.

183 Keďže Komisia použila na účely určenia východiskovej sumy pokút kritérium podielov na trhu počas posledného celého roka porušenia, zaobchádzala rovnako s rozdielnymi situáciami. Situácia žalobkyne bola totiž odlišná od situácie ostatných troch spracovateľov, pretože z napadnutého rozhodnutia vyplýva jednak, že celková doba jej účasti na karteli bola kratšia a prerušovaná a jednak, že jej údajná účasť na karteli trvala iba určitú časť roka 2001, zatiaľ čo ostatní spracovatelia sa na karteli zúčastňovali bez prerušenia od septembra 1995 do februára 2002. Preto výber roku 2001 ako referenčného roku predstavuje nerovnosť zaobchádzania v neprospech žalobkyne.

184 Takéto nerovné zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené. Aj keď totiž Komisia môže na účely posúdenia veľkosti podniku zúčastneného na karteli, jeho hospodárskej sily na určitom trhu, ako aj rozsahu porušenia, ktorého sa dopustil, zohľadniť jeho trhové podiely počas posledného celého roka konštatovaného porušenia (pozri bod 177 vyššie), musí sa uistiť, že podiely na trhu každého z dotknutých podnikov správne odrážajú ich hospodársku situáciu existujúcu v čase, keď došlo k porušeniu. V prípade dlhodobých porušení, ako v prejednávanej veci však všeobecne platí, že podiely na trhu v určitom roku môžu v tomto smere slúžiť ako relevantné ukazovatele

a ako údaje, ktoré možno čo najlepšie porovnať, najmä na účely rozdelenia dotknutých podnikov do kategórií len vtedy, ak sa posledný celý rok trvania porušovania tak, ako ho zobrala do úvahy Komisia, zhoduje s trvaním účasti každého z týchto podnikov na porušovaní.

¹⁸⁵ V prejednávanej veci však Komisia v napadnutom rozhodnutí neuvádza nijaké platné odôvodnenie, prečo sa rozhodla rozdeliť štyroch dotknutých spracovateľov do dvoch kategórií, a najmä zaradiť žalobkyňu so spoločnosťami Transcatab a Dimon Italia, ktoré sú dcérskymi spoločnosťami nadnárodných skupín SCC a Dimon do tej istej kategórie vzhľadom na ich podiely na trhu v roku 2001. V tejto súvislosti Komisia konštatuje len toľko, že keďže Transcatab, Dimon Italia a žalobkyňa mali menšie podiely na trhu „východisková suma pokuty [uloženej] týmto podnikom mala byť... nižšia“ ako východisková suma pokuty uloženej spoločnosti Deltafina (odôvodnenie č. 373 napadnutého rozhodnutia). Naopak s prihliadnutím na rozdielnu dĺžku trvania ich účasti na karteli, aj počas roku 2001, na rozdielne úlohy, ktoré mali pri dosahovaní a uskutočňovaní kartelu, ako aj na ich rozdielnu veľkosť a hospodársku silu neexistovalo nijaké objektívne odôvodnenie, pre ktoré Komisia postavila žalobkyňu na roveň spoločností Dimon Italia a Transcatab, a pre ktoré tieto tri podniky zaradila do tej istej kategórie a stanovila v ich prípade rovnakú východiskovú sumu pokuty.

¹⁸⁶ Preto so zreteľom na úvahy týkajúce sa dĺžky trvania porušenia uvedené v odôvodneniach č. 301 a 302 napadnutého rozhodnutia, Komisia tým, že zohľadnila ako posledný celý rok konštatovaného porušenia rok 2001, porušila vo vzťahu k žalobkyňi zásadu rovnosti zaobchádzania, pretože žalobkyňa sa v danom roku, ako uviedla sama Komisia, začala zúčastňovať na karteli až od 29. mája (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, Fiskeby Board/Komisia, T-319/94, Zb. s. II-1331, bod 43).

- 187 Toto platí o to viac so zreteľom na úvahy uvedené v rámci skúmania tretieho žalobného dôvodu v bodoch 150 až 165 vyššie, podľa ktorých Komisia nesprávne konštatovala, že žalobkyňa sa znovu pripojila ku kartelu 29. mája 2001 a že sa na ňom zúčastňovala až do ukončenia porušovania.
- 188 Vzhľadom na vyššie uvedené treba konštatovať, že Komisia tým, že použila pre všetky dotknuté podniky kritérium podielu na trhu počas posledného celého roku porušenia, a to roku 2001, čo bolo dôvodom, pre ktorý zaradila žalobkyňu do rovnakej kategórie ako spoločnosti Mindo a Transcatlab a stanovila tak pre všetky tieto spoločnosti rovnakú východiskovú sumu, porušila zásadu rovnosti zaobchádzania.
- 189 Tvrdenia predložené v tejto súvislosti Komisiou nemôžu spochybníť tento záver.
- 190 Po prvé, pokiaľ ide o tvrdenie, že podiely na trhu v poslednom celom roku porušenia sú vhodným ukazovateľom individuálnej váhy podniku a dopadu protiprávneho správania na hospodársku súťaž, aj s prihliadnutím na to, že tieto podiely na trhu môžu byť za bežných okolností, aspoň čiastočne, výsledkom tohto porušenia stačí konštatovať, že nie je tomu presne tak, ak sa dotknutý podnik nezúčastňuje na porušovaní počas celého dotknutého roku (pozri bod 184 vyššie). Okrem toho treba uviesť, že takýto záver nemôže zabrániť podniku, aby ako v prejednávanej veci preukázal existenciu dôvodov, pre ktoré podiel na trhu v dotknutom období nie je v jeho prípade ukazovateľom jeho skutočnej veľkosti, hospodárskej sily ani rozsahu porušenia, ktorého sa dopustil (pozri v tomto zmysle rozsudok Fiskeby Board/Komisia, už citovaný v bode 186 vyššie, bod 42). Podiel na trhu, ktorý mala žalobkyňa v roku 2001 a výrazné zvýšenie jej trhových podielov, ktoré mala v období, keď sa nezúčastňovala na karteli nemožno totiž považovať za výsledok jej účasti na porušovaní, alebo nanajvýš iba v obmedzenej miere tak, ako to na pojednávaní uviedla Komisia. V tejto súvislosti sa musí zamietnuť tvrdenie Komisie, predložené na pojednávaní, že žalobkyňa sa v každom prípade zúčastňovala na karteli v jeho rozhodujúcom štádiu, teda v druhej

polovici roka 2001. Toto tvrdenie totiž Komisia nepodložila nijakým dôkazom a je v zásade v rozpore s rozhodnutím zohľadniť posledný celý rok porušenia, ktoré sama prijala v napadnutom rozhodnutí. Komisia v každom prípade, ako bolo konštatované v rámci skúmania tretieho žalobného dôvodu (pozri body 150 až 165 vyššie) dostatočne nepreukázala, že sa žalobkyňa zúčastňovala na karteli v druhej polovici roku 2001.

¹⁹¹ Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie, ktoré v podstate smeruje proti možnosti použitia priemerných podielov na trhu z dôvodu, že Komisia by na tento účel musela disponovať určitým počtom informácií, ktoré by si sama ťažko obstarala stačí uviesť, že Komisia na účely stanovenia podielov na trhu v roku 2001 použila len informácie, ktoré jej poskytli samotné podniky. Z odôvodnení č. 31, 35, 37 a 40 napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že Komisia v odôvodneniach č. 372 a 373 napadnutého rozhodnutia použila na účely určenia východiskovej sumy pokút a uplatnenia rozdielneho zaobchádzania trhové podiely spoločností Deltafina, Dimon Italia, Transcatab a žalobkyne, ktoré jej podľa vlastných odhadov poskytol každý z týchto podnikov. Okrem toho ako vyplýva z dokumentov, ktoré na žiadosť Všeobecného súdu založila Komisia do spisu, Komisia mala informácie týkajúce sa trhových podielov týchto podnikov za obdobie rokov 1999 až 2002, ktoré jej tieto zaslali na jej výslovnú žiadosť počas správneho konania. Nemožno teda prijať tvrdenie, že pre Komisiu bolo mimoriadne náročné získať ďalšie informácie, pretože z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia v uvedenom rozhodnutí vychádzala z informácií týkajúcich sa obdobia rokov 1999 až 2002, ktoré si podľa vlastného uváženia vyžiadala od spracovateľov a ktoré jej títo poskytli.

¹⁹² Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenie, že kratšie trvanie účasti žalobkyne na porušení bolo v napadnutom rozhodnutí na účely výpočtu základnej čiastky pokuty, ktorá jej bola uložená už zohľadnené stačí konštatovať, že žalobkyňa týmto žalobným dôvodom

v skutočnosti namieta, že východisková suma pokuty je stanovená na základe závažnosti porušenia a nie dĺžky jeho trvania. Navyše na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia žalobkyňa nežiadala, aby jej kratšia účasť na porušovaní bola zohľadnená ako poľahčujúca okolnosť.

- ¹⁹³ Po štvrté, pokiaľ ide o tvrdenie Komisie, že tento žalobný dôvod nevyhnutne vychádza z predpokladu, že žalobkyňa sa na karteli zúčastňovala dlhšie ako jeden rok a že nemôže byť teda odôvodnené, aby mohla vzhľadom na túto skutočnosť získať akúkoľvek výhodu v podobe zníženia pokuty, treba konštatovať, že toto tvrdenie je čisto hypotetické a nemá dôkaznú hodnotu. Ak sa totiž, ako uvádza Komisia, podnik zúčastňoval na karteli len posledný rok, možno zohľadniť jedine jeho podiel na trhu v tomto roku. Keďže však toto nie je prípad, o aký ide v prejednávanej veci, Komisii prináleží objasniť ako a v akom rozsahu by žalobkyňa mohla využiť vo svoj prospech skutočnosť, že dĺžka jej účasti na karteli výrazne prekročila posledný rok porušovania.
- ¹⁹⁴ Nakoniec, pokiaľ ide o výklad týkajúci sa hodnoty nákupov uskutočnených žalobkyňou v roku 2001, ktorý predložila Komisia na pojednávaní s cieľom preukázať, že trhový podiel žalobkyne v tomto roku bol v zásade podhodnotený stačí uviesť, že toto tvrdenie spochybňuje závery prijaté Komisiou v napadnutom rozhodnutí, a preto ho treba zamietnuť.
- ¹⁹⁵ Druhému žalobnému dôvodu treba teda vyhovieť, pretože Komisia tým, že pri stanovení východiskovej sumy pokuty uloženej žalobkyni vychádzala z jej podielu na trhu v referenčnom roku 2001, porušila zásadu rovnosti zaobchádzania. Dôsledky, ktoré treba vyvodiť z tohto záveru, pokiaľ ide o určenie výšky pokuty sú predmetom otázok skúmaných v bodoch 265 a nasl. nižšie.

5. O štvrtom žalobnom dôvode založenom na nedostatočnom znížení pokuty uloženej žalobkyni vzhľadom na jej úlohu spočívajúcu v „narušovaní“ fungovania kartelu, a tiež na nezohľadnení ďalších poľahčujúcich okolností

196 Žalobkyňa vytýka Komisii, že základnú čiastku jej pokuty znížila len o 30 %.

197 Tvrdenie žalobkyne sa rozdeľuje na dve časti. V rámci prvej časti žalobkyňa tvrdí, že Komisia nezohľadnila poľahčujúcu okolnosť spojenú s nátlakom, ktorý bol na ňu vyvíjaný, ani okolnosť, že jej úloha v rámci kartelu bola vyložene pasívna. V rámci druhej časti žalobkyňa tvrdí, že na účely uznania poľahčujúcej okolnosti z dôvodu, že „často marila účel kartelu“ Komisia nepripísala v zmysle usmernení potrebný význam okolnosti, že systematicky nevykonávala v praxi rozhodnutia kartelu.

O prvej časti založenej na tom, že Komisia nezohľadnila ako poľahčujúcu okolnosť nátlak vyvíjaný na žalobkyňu a jej vyložene pasívnu úlohu

Tvrdenia účastníkov konania

198 Žalobkyňa pripomína, že počas správneho konania vysvetlila okolnosti týkajúce sa jej formálnej účasti na karteli v dôsledku nátlaku, ktorý na ňu vyvíjali ostatní spracovatelia a jej obáv z odvetných opatrení zo strany týchto spracovateľov, ktoré ju viedli k tomu, aby sa na želanie „pevného jadra“ kartelu, a teda spoločností Deltafina, Dimon Italia a Transcatlab zdanlivo pripojila ku kartelu.

199 Žalobkyňa pripomína, že na podporu svojich tvrdení predložila tieto dôkazy:

- interné memorandum spoločnosti Dimon Italia z 9. októbra 1997 (dokument č. 39281-4670/4671) súvisiace so zámerom spoločnosti Deltafina uskutočniť dohodu medzi „piatimi veľkými“ talianskymi spracovateľmi, ktoré je dôkazom existencie nátlaku, ktorý táto spoločnosť vyvíjala na všetky podniky s významným postavením na trhu v danom odvetví s cieľom vytvorenia kartelu medzi spracovateľmi,
- doklad týkajúci sa úrody v roku 1997 (dokument č. 38281-434/435), zaslaný spoločnosťou Deltafina ostatným spracovateľom, v ktorom sa zmieňuje o „zamýšľanom spoločnom postupe proti prípadným narušeniam trhu zvonku“,
- memorandum predložené 9. apríla 2002 spoločnosťou Transcatab (dokument č. 38281-04103), v ktorom táto spoločnosť pripúšťa, že v roku 1996 uzavrela so spoločnosťami Deltafina a Dimon Italia dohodu o „možnom nátlaku vyvíjanom na ostatných spracovateľov pôsobiacich v Taliansku... s cieľom donútiť ich prijať [protisúťažné] stratégie“,
- správa, ktorú 10. mája 2001 poslal elektronickou poštou zamestnanec spoločnosti Dimon Italia svojmu kolegovi z toho istého podniku (dokument č. 38281-04856), z ktorej vyplýva zámer spoločnosti Dimon Italia navštíviť spolu so spoločnosťou Transcatab niektorých zákazníkov (kupujúcich), aby s nimi prediskutovali „situáciu na trhu“ a nebezpečenstvá spojené s nákupom tabaku od iných spracovateľov (ktorí nie sú členmi kartelu), medzi ktorými bola pravdepodobne uvedená žalobkyňa, ktorá v tom čase podnikala ako úplne nezávislý subjekt a bola považovaná za prvok narušujúci trh.

- 200 Žalobkyňa okrem toho tvrdí, že počas správneho konania uviedla aj skutočnosť, že jej účasť mala od začiatku pasívnu a/alebo nasledovateľskú povahu, a že tak to zostalo po celý čas trvania porušovania, ktoré sa jej vytýka.
- 201 Napriek týmto dôkazom a podrobným vysvetleniam žalobkyne poskytnutým počas správneho konania, napadnuté rozhodnutie neobsahuje nijakú zmienku o tom, že bol na ňu zo strany spoločnosti Deltafina a ďalších dvoch členov „pevného jadra“ kartelu vyvíjaný nátlak.
- 202 Žalobkyňa vo svojej replike uvádza, že Komisia je pri výpočte pokuty povinná zobrať do úvahy všetky poľahčujúce okolnosti, ktorých sa môže podnik na základe preukázaných skutočností oprávnene dovoľávať a nemôže nezohľadniť jednu alebo viaceré z týchto okolností bez odôvodnenia svojho rozhodnutia.
- 203 Nezohľadnením skutočnosti, že na žalobkyňu bol vyvíjaný nátlak Komisia porušila aj povinnosť viesť vyšetrovanie starostlivo a nestranne.
- 204 Žalobkyňa nakoniec vytýka, že v jej prípade bola uplatnená zásada vyplývajúca z judikatúry, podľa ktorej sa výlučne pasívna úloha podniku pri porušovaní neuznáva len z toho dôvodu, že neoznámil existenciu kartelu. Rovnako prísne uplatnenie tejto zásady na „veľké podniky“ a na podniky rodinného typu je však nespravodlivé a neprimerané.
- 205 Komisia navrhuje, aby táto prvá časť štvrtého žalobného dôvodu bola zamietnutá.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 206 V prvom rade treba konštatovať, že žalobkyňa v rámci svojho tvrdenia neoddeľuje jasne viackrát uvádzanú skutočnosť, že bola pod hrozbou odvetných opatrení zo strany „pevného jadra“ kartelu prinútená zúčastňovať sa na karteli, pretože bola z hľadiska svojej štruktúry v porovnaní s jej konkurentmi v nevýhodnejšom postavení od skutočnosti, že aj keď sa rozhodla podieľať sa na karteli, zachovala si postavenie „nenápadného“ nasledovateľa tak, že sa k nemu pripojila len zdanlivo a jej správanie bolo pasívne a/alebo malo povahu „nasledovania môjho vodcu“.
- 207 Tieto dve skutočnosti uvádzané žalobkyňou treba preskúmať oddelene. To, že môžu byť úzko spojené a vykladané tak, že jedna je dôsledkom druhej, pretože nátlak, ktorý bol na ňu vyvíjaný sa mohol odrážať a prejaviť v „nenápadnom“ správaní, nemení totiž nič na tom, že tieto dve skutočnosti súvisia s dvomi odlišnými situáciami a že k nim došlo v dvoch odlišných časových obdobiach, pretože žalobkyňa bola vystavená nátlaku najmä predtým, ako sa „nútene“ pripojila ku kartelu, zatiaľ čo jej „pasívne“ správanie a/alebo správanie, ktoré malo povahu „nasledovania môjho vodcu“ súviselo s obdobím, ktoré nasledovalo až potom.
- 208 Preto treba preskúmať najprv výhradu založenú na tom, že nebola zohľadnená nútená účasť žalobkyne na karteli a až po tom výhradu založenú na nezohľadnení poľahčujúcej okolnosti spojenej s tým, že pri porušovaní zastávala výlučne pasívnu úlohu alebo úlohu „nasledovania môjho vodcu“.
- 209 Predovšetkým treba stanoviť, či Komisia správne a bez porušenia svojej povinnosti uviesť odôvodnenie odmietla po prvé uznať, že žalobkyňa bola donútená zúčastňovať sa na karteli a po druhé, že sa v rámci kartelu správala pasívne.

— O výhrade týkajúcej sa nezohľadnenia nútenej účasti žalobkyne na karteli

- 210 Žalobkyňa tvrdí, že hoci dôkazy získané v rámci správneho konania preukázali existenciu hrozieb alebo nátlaku, ktorý bol na ňu vyvíjaný, najmä zo strany spoločnosti Deltafina, ale aj zo strany ostatných členov „pevného jadra“ kartelu, Komisia tieto dôkazy nezohľadnila.
- 211 Je potrebné najskôr konštatovať, že existencia hrozieb a nátlaku s cieľom donútiť podnik, aby sa podieľal na porušení práva hospodárskej súťaže, nie je súčasťou poľahčujúcich okolností vymenovaných v usmerneniach.
- 212 Z judikatúry vyplýva, že nátlak zo strany určitých podnikov, ktorého cieľom je donútiť ostatné podniky, aby sa podieľali na porušení práva hospodárskej súťaže, nezavaruje dotknutý podnik zodpovednosti za spáchané porušenie, a to bez ohľadu na významnosť tohto nátlaku, nijako nemení závažnosť kartelu a nemôže predstavovať poľahčujúcu okolnosť na účely výpočtu výšok pokút, pokiaľ dotknutý podnik mohol oznámiť prípadný nátlak príslušným orgánom a podať týmto orgánom sťažnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, body 369 a 370, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. novembra 2005, Union Pigments/Komisía, T-62/02, Zb. s. II-5057, bod 63).
- 213 Komisia v dôsledku toho nebola povinná zohľadniť hrozby uvádzané v prejednávanej veci ako poľahčujúcu okolnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 26. apríla 2007, Bolloré a i./Komisia, T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 a T-136/02, Zb. s. II-947, bod 640).
- 214 Tento záver nemôže byť spochybnený argumentmi uvedenými žalobkyňou.

- 215 Aj keď v skutočnosti na jednej strane zo spisu vyplýva, že hoci sa žalobkyňa mohla stať obeťou nátlaku vyvíjaného zo strany ostatných podnikov, ktoré už v roku 1997, keď vstúpila na trh ako nezávislý hospodársky subjekt vykonávali predmetný kartel, na druhej strane z neho však nevyplýva, že by sa prinajmenšom pokúsila oznámiť existenciu tohto nátlaku príslušným orgánom, ale ani to, že tomuto nátlaku, najmä v začiatočnom štádiu čelila úplne pasívne (pozri body 221 až 224 nižšie).
- 216 Vzhľadom na vyššie uvedené sa táto výhrada musí zamietnuť.

— O výhrade založenej na nezohľadnení výlučne pasívnej úlohy žalobkyne alebo jej úlohy „nasledovania môjho vodcu“

- 217 V bode 3 prvej zarážke usmernení sa spresňuje, že ku zníženiu výšky pokuty pre poľahčujúce okolnosti dôjde napríklad vtedy, ak dotknutý podnik hral „výlučne pasívnu úlohu pri porušení pravidiel alebo úloh[u] ,nasledovania môjho vodcu“.
- 218 V tomto ohľade z judikatúry vyplýva, že spomedzi faktorov, ktoré sú schopné odhaliť pasívnu úlohu podniku v rámci kartelu, možno zohľadniť jeho podstatne sporadickejšiu účasť na stretnutiach v porovnaní s účasťou iných členov kartelu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. júla 2003, Cheil Jedang/Komisia, T-220/00, Zb. s. II-2473, bod 168; pozri rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 97 vyššie, bod 331 a tam citovaná judikatúra), rovnako ako jeho oneskorený vstup na trh, ktorého sa porušenie týka, nezávisle na dĺžke jeho účasti na porušení (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 1985, Stichting Sigarettenindustrie a i./Komisia, 240/82 až 242/82, 261/82, 262/82, 268/82 a 269/82, Zb. s. 3831, bod 100, a rozsudok z 8. októbra 2008, Carbone-Lorraine/Komisia, už citovaný v bode 77 vyššie, bod 164 a tam citovaný judikatúru), alebo ešte existenciu výslovných vyhlásení v tom zmysle

pochádzajúcich od zástupcov tretích podnikov, ktoré sa na porušení zúčastnili (pozri rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 95 vyššie, bod 331 a tam citovanú judikatúru). Súd prvého stupňa okrem toho rozhodol, že „výlučne pasívna úloha“ člena kartelu vyžaduje, aby sa správal „nenápadne“, teda aby chýbala aktívna spolupráca na príprave protisúťažnej dohody či dohôd (pozri rozsudok Jungbunzlauer/Komisia, už citovaný v bode 105 vyššie, bod 252 a tam citovanú judikatúru).

219 Najskôr treba spresniť, že so zreteľom na závery vyvedené v rámci tretieho žalobného dôvodu týkajúce sa dátumu ukončenia účasti žalobkyne na karteli v roku 1999 a jej účasti v období od 29. mája 2001 do 19. februára 2002, je o existencii výlučne pasívnej úlohy žalobkyne alebo jej úlohy „nasledovania môjho vodcu“ potrebné rozhodnúť len pokiaľ ide o obdobie od októbra 1997 do februára 1999.

220 Po prvé, pokiaľ ide o uvedené obdobie porušenia, žalobkyňa sa nemôže na účely uznania poľahčujúcich okolností dôvodne dovolávať toho, že bola k účasti na karteli donútená. Totiž aj za predpokladu, že by sa preukázalo, že ďalší členovia kartelu – ktorých žalobkyňa označila ako „pevné jadro“ kartelu – vykonávali na ňu ekonomické tlaky, aby pristúpila k dohodám kartelu, skutočnosťou zostáva, že – potom, čo raz ku kartelu pristúpila – sa podriadila rozhodnutiam členov kartelu bez toho, aby si pri uskutočňovaní porušenia osvojila výlučne pasívnu úlohu alebo úlohu nasledovateľa. V usmerneniach sa zdôrazňuje, že iba „výlučne“ pasívna úloha alebo úloha „nasledovania svojho vodcu“ môže viesť ku zníženiu výšky pokuty. Nepostačuje teda, aby sa dotknutý podnik správal počas určitých období kartelu alebo vo vzťahu k určitým dohodám kartelu „nenápadne“, aj za predpokladu, že je takéto správanie preukázané (pozri v tomto zmysle rozsudky Jungbunzlauer/Komisia, už citovaný v bode 105 vyššie, bod 254, a z 8. októbra 2008, Carbone-Lorraine/Komisia, už citovaný v bode 77 vyššie, bod 179).

- 221 Po druhé, tento záver potvrdzuje aj skutočnosť, že žalobkyňa sa počas dotknutého obdobia pravidelne zúčastňovala na stretnutiach kartelu. Ako uvádza Komisia, žalobkyňa sa od októbra 1997 do decembra 1998 zúčastnila na desiatich z dvanástich stretnutí (pozri v tejto súvislosti odôvodnenia č. 124, 128, 129, 131, 132, 142, 144, 146 a 155 napadnutého rozhodnutia); žalobkyňa sa v tomto období nezúčastnila len na stretnutiach zo 16. a z 22. októbra 1998 (odôvodnenia č. 145 a 152 napadnutého rozhodnutia). Navyše dve z týchto stretnutí sa konali v jej priestoroch. Ide o stretnutie z 20. októbra 1997 (odôvodnenie č. 128 napadnutého rozhodnutia) a z 2. decembra 1998 (odôvodnenie č. 146 napadnutého rozhodnutia). Nakoniec z odôvodnenia č. 150 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že 2. júla 1998 sa so spoločnosťami Dimon Italia, Deltafina a Transcatab dohodla na najvyššej cenovej ponuke, ktorá mala byť predložená na verejnej dražbe organizovanej ATI.
- 222 Po tretie, z napadnutého rozhodnutia tiež vyplýva (pozri odôvodnenie č. 131 napadnutého rozhodnutia), že žalobkyňa 29. mája 1998 pozvala riaditeľov spoločností Deltafina, Dimon Italia a Transcatab na stretnutie na 4. júna 1998. Po tomto stretnutí zvolala ďalšie stretnutie na 2. júla 1998, ktoré sa však konalo 4. júla 1998. Na tomto stretnutí bola uzavretá písomná dohoda, ktorú pripravil a zostavil zástupca žalobkyne, nazývaná „Villa Grazioli“, ktorej cieľom bolo stanovenie nákupných cien surového tabaku pre odrody Burley, Bright a DAC (odôvodnenie č. 132 napadnutého rozhodnutia).
- 223 V tejto súvislosti žalobkyňa nespávne nepripisuje význam jej úlohy predsedu stretnutí kartelu, ktorých cieľom bolo pripraviť túto dohodu a tvrdila, že táto úloha zahŕňala len administratívne úlohy a vôbec jej nedávala väčší vplyv v procese jej návrhu a vypracovania. Je nesporné, že zvolávanie stretnutí, navrhovanie ich programu, distribúcia prípravných dokumentov pred stretnutiami nie je zlučiteľné s pasívnou úlohou „nasledovania svojho vodcu“ a „nenápadným“ správaním. Také iniciatívy prezrádzajú ochotný a aktívny postoj žalobkyne voči vytvoreniu, trvaniu a kontrole kartelu. Napokon za týchto okolností skutočnosť, že riaditeľ žalujúcej spoločnosti, pán B. (ktorý vlastnil všetky akcie spoločnosti) sa osobne zúčastňoval na stretnutiach kartelu nie je vôbec bezvýznamná aj napriek tomu, že vnútri tohto podniku neexistovala hierarchická štruktúra obdobná štruktúre ďalších členov kartelu. Tieto skutočnosti totiž

nijako nepreukazujú, že úloha žalobkyne bola „výlučne pasívna alebo spočívala v „nasledovaní svojho vodcu“ (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok Jungbunzlauer/Komisija, už citovaný v bode 105 vyššie, bod 257).

- 224 Na druhej strane žalobkyňa neuvádza osobitné okolnosti ani také dôkazy ako vyhlásenia ostatných členov kartelu, ktoré by mohli preukázať, že jej prístup počas predmetných stretnutí sa svojou výlučne pasívnou a nasledovateľskou povahou významne odlišoval od správania ostatných členov kartelu.
- 225 Navyše, len čo sa podnik zúčastnil na stretnutiach s protisúťažným cieľom, aj keď na nich nezohrával aktívnu úlohu, musí byť považovaný za účastníka kartelu, pokiaľ nepreukáže, že sa otvorene dištancoval od protiprávneho zosúladeného konania. Svojou účasťou na stretnutiach sa totiž žalobkyňa v zásade pripojila alebo prinajmenšom vyvolala u ostatných účastníkov presvedčenie, že sa pripája, k obsahu protisúťažných dohôd, ktoré boli na nich uzatvorené (pozri v tomto zmysle rozsudok Aalborg Portland a i./Komisija, už citovaný v bode 131 vyššie, body 81, 82 a 85).
- 226 Za týchto okolností nemožno prijať tvrdenie žalobkyne, že uplatnenie tejto judikatúry rovnako prísne na veľké podniky, ktoré majú právnické a ekonomické znalosti a infraštruktúru, ktoré im umožňujú ľahšie rozpoznať, či ich konanie predstavuje porušenie pravidiel, a byť si vedomé dôsledkov z toho plynúcich podľa práva hospodárskej súťaže a na malé rodinné podniky, ktoré nemusia nevyhnutne vnímať určité konania ako nezákonné, je nespravodlivé a neprimerané. Stačí totiž pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry bod 1 A piaty odsek usmernení umožňuje Komisii zvýšiť pokuty veľkým podnikom, ale neukladá jej znížiť pokuty, ktoré stanovila drobným podnikom. Navyše, vzhľadom na to, že nezlučiteľnosť predmetného kartelu s pravidlami hospodárskej súťaže je výslovne potvrdená článkom 81 ods. 1 písm. a) až c) ES a je

jej venovaná ustálená judikatúra, žalobkyňa nemôže tvrdiť, že dostatočne nepoznala relevantnú právnu úpravu. Z napadnutého rozhodnutia okrem toho vyplýva, že sankcionované podniky si boli dobre vedomé nezákonnosti kartelu, ktorý smeroval k stanoveniu orientačných cien, deleniu trhu a pridelovaniu zákazníkov (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok SNCZ/Komisia, už citovaný v bode 89 vyššie, bod 82).

²²⁷ Podľa judikatúry v každom prípade, na to, aby sa porušenie pravidiel hospodárskej súťaže mohlo považovať za spáchané úmyselne, nie je nevyhnutné, aby si podnik bol vedomý porušenia týchto pravidiel, ale postačuje, že nemohol nevedieť, že cieľom jeho konania je obmedzovanie hospodárskej súťaže (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. apríla 1995, Ferriere Nord/Komisia, T-143/89, Zb. s. II-917, a rozsudok SNCZ/Komisia, už citovaný v bode 89 vyššie, bod 83).

²²⁸ Komisiu navyše nič nezaväzuje, aby zmiernila pokuty, pokiaľ dotknuté podniky patria medzi malé alebo stredné podniky (MSP). Veľkosť podniku je totiž zohľadnená stropom, ktorý stanovuje článok 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 a ustanovenia usmernení. Okrem týchto úvah o veľkosti neexistuje žiaden dôvod, aby sa s MSP zaobchádzalo odlišne ako s ostatnými podnikmi. Skutočnosť, že podniky patria medzi MSP, ich nezbavuje povinnosti dodržiavať pravidlá hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudok SNCZ/Komisia, už citovaný v bode 89 vyššie, bod 84; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. apríla 2009, CD-Contact Data/Komisia, T-18/03, Zb. s. II-1021, bod 115).

²²⁹ Preto Komisia neporušila svoje usmernenia tým, že odmietla v prípade žalobkyne uznať poľahčujúcu okolnosť z dôvodu výlučne pasívnej úlohy alebo úlohy „nasledovania svojho vodcu“, ktorú by žalobkyňa zastávala pri porušovaní.

— O nedostatku odôvodnenia

- ²³⁰ Žalobkyňa v podstate tvrdí, že napadnuté rozhodnutie nie je odôvodnené, pokiaľ ide o jej pasívnu úlohu v rámci kartelu, ako aj pokiaľ ide o existenciu nátlaku, pre ktorý bola prinútená zúčastňovať sa na karteli.
- ²³¹ V tejto súvislosti treba konštatovať jednak to, že medzi skutočnosťami, ktoré žalobkyňa vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách výslovne uvádza ako poľahčujúce okolnosti je zahrnutá jedine poľahčujúca okolnosť spočívajúca v jej pasívnej úlohe pri porušovaní a jednak to, že Komisia v napadnutom rozhodnutí skutočne nezohľadnila túto poľahčujúcu okolnosť.
- ²³² Nemožno však argumentovať tým, že Komisia v časti rozhodnutia venovanej poľahčujúcim okolnostiam nevysvetlila, prečo sa domnievala, že nemusí zobrať do úvahy určité skutočnosti, ktoré v tomto ohľade uviedla žalobkyňa vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách.
- ²³³ V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry platí, že Komisia je síce na základe článku 253 ES povinná odôvodniť svoje rozhodnutia uvedením skutkových okolností, od ktorých závisí odôvodnenie rozhodnutia a úvahy, ktoré ju viedli k jeho prijatiu, toto ustanovenie však nepožaduje, aby Komisia prerokovala všetky skutkové a právne okolnosti, ktoré sa preberali v priebehu správneho konania (rozsudok Súdneho dvora z 9. novembra 1983, *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/Komisia*, 322/81, Zb. s. 3461, body 14 a 15, a rozsudok *Fiskeby Board/Komisia*, už citovaný v bode 186 vyššie, bod 127).

- 234 Z odôvodnenia č. 380 napadnutého rozhodnutia pritom vyplýva, že Komisia posúdila primeranú povahu prípadného zníženia pokuty z dôvodu poľahčujúcich okolností z celkového hľadiska pri zohľadnení všetkých relevantných okolností a znížila základnú čiastku pokuty uloženej žalobkyni o 30 %.
- 235 Táto výhrada sa preto musí zamietnuť. Z toho vyplýva, že prvá časť štvrtého žalobného dôvodu musí byť zamietnutá v celom jej rozsahu.

O druhej časti založenej na tom, že Komisia porušila povinnosť zohľadniť poľahčujúcu okolnosť z dôvodu „častého marenia účelu kartelu“, ktoré spočívalo v systematickom nevykonávaní jeho rozhodnutí

Tvrdenia účastníkov konania

- 236 Žalobkyňa uvádza, že v rámci správneho konania uviedla aj skutočnosť, že nevykonávala rozhodnutia kartelu. Počas skoro celého roku 1999, ale aj v období od mája 2001 do februára 2002 žalobkyňa nevykonávala dohody kartelu úplne a systematicky. Dalo by sa povedať, že v období od októbra 1997 do februára 1999 vykonávala rozhodnutia kartelu čiastočne a v rozpore s jeho účelom, a preto jej mala byť znížená pokuta na základe poľahčujúcej okolnosti z dôvodu nerealizovania v praxi porušujúcich dohovorov alebo praktík.

- 237 Usmernenia totiž neuvádzajú, že by túto poľahčujúcu okolnosť bolo možné uplatniť len v prípade, keď je nevykonávanie dohôd úplné a systematické. Neuznanie okolnosti, že účastník kartelu vykonával obmedzujúce dohody len čiastočne je teda v rozpore so zásadou zákazu diskriminácie a zásadou proporcionality, pretože sa tým porušuje povinnosť rozlišovať rôzne stupne závažnosti správania jednotlivých podnikov zúčastnených na porušení.
- 238 V rámci tohto žalobného dôvodu žalobkyňa na záver navrhuje, aby Všeobecný súd opätovne posúdil výšku zníženia uplatneného na základnú čiastku pokuty, ktorá jej bola uložená a aby jej priznal vyššie zníženie tým, že vezme do úvahy poľahčujúcu okolnosť spojenú s nátlakom, ktorý bol na ňu vyvíjaný a s jej výlučne pasívnou úlohou, ako aj skutočný dopad poľahčujúcej okolnosti spočívajúcej v častom marení účelu kartelu.
- 239 Komisia navrhuje, aby druhá časť štvrtého žalobného dôvodu bola zamietnutá.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 240 V tejto časti žalobného dôvodu žalobkyňa navrhuje, aby súd znížil pokutu, ktorá jej bola uložená z dôvodu „nerealizovania v praxi porušujúcich dohovorov alebo praktík“, ktorý spadá pod poľahčujúce okolnosti vymenované v bode 3 usmernení. Domnieva sa, že zníženie základnej čiastky pokuty o 30 % nezohľadňuje v plnom rozsahu poľahčujúcu okolnosť z dôvodu častého marenia účelu kartelu, ktoré v praxi spočívalo v účinnom systematickom nevykonávaní jeho rozhodnutí.

241 Z judikatúry totiž vyplýva, že Komisia je povinná uznať, že neuplatnenie kartelovej dohody zakladá existenciu poľahčujúcej okolnosti len vtedy, keď podnik, ktorý sa odvoláva na túto okolnosť, môže preukázať, že sa jasne a jednoznačne postavil proti uskutočneniu tejto kartelovej dohody narušením jej fungovania a že nevyvolával dojem dodržiavania dohody, a tým nepodnecoval iné podniky na uplatnenie predmetnej dohody (pozri v tomto zmysle rozsudky Daiichi Pharmaceutical/Komisia, už citovaný v bode 180 vyššie, bod 113, a z 8. októbra 2008, Carbone-Lorraine/Komisia, už citovaný v bode 77 vyššie, bod 196). Pre podniky by bolo príliš jednoduché minimalizovať riziko platenia vysokej pokuty, ak by mohli využiť kartelovú dohodu a potom ťažiť zo zníženia pokuty z dôvodu, že mali len obmedzenú úlohu pri uskutočňovaní porušenia, pričom ich postoj podnecoval ostatné podniky k škodlivejšiemu správaniu sa v hospodárskej súťaži (rozsudky Mannesmannröhren Werke/Komisia, už citovaný v bode 73 vyššie, body 277 a 278 a Itochu/Komisia, už citovaný v bode 103 vyššie, bod 145).

242 Navyše v usmerneniach sa neuvádza, že by Komisia musela systematicky zohľadňovať jednotlivo každú z poľahčujúcich okolností vymenovaných v bode 3 týchto usmerení. Z toho podľa tejto judikatúry vyplýva, že nie je povinná automaticky priznať dodatočné zníženie z tohto dôvodu, pričom primeraná povaha prípadného zníženia pokuty z dôvodu poľahčujúcich okolností musí byť posúdená z celkového hľadiska pri zohľadnení všetkých relevantných okolností.

243 Pokiaľ ide o prejednávanú vec, Komisia v odôvodnení č. 380 napadnutého rozhodnutia uviedla toto:

„Romana Tabacchi sa nezúčastňovala na niektorých aspektoch kartelovej dohody (najmä tých, ktoré sa týkali priamych nákupov od pestovateľov, od ktorých začala nakupovať malé množstvá až v roku 2000)... Okrem toho často marila účel kartelu až do takej miery, že ostatní účastníci spoločne diskutovali o tom, ako zakročia proti

[tomuto jej] správaniu... S prihliadnutím na uvedené skutočnosti musí byť základná čiastka pokuty uloženej spoločnosti Romana Tabacchi znížená o 30%“.

- 244 Komisia správne konštatovala, že z jednoduchého výkladu tohto bodu vyplýva, že okolnosť, ktorej sa v tomto žalobnom dôvode domáha žalobkyňa už bola riadne zohľadnená.
- 245 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že výhrady a tvrdenia predložené žalobkyňou v rámci tohto žalobného dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodné.

6. O piatom žalobnom dôvode založenom na nespravodlivej a neprimeranej povahe pokuty vzhľadom na majetkovú štruktúru a platobnú schopnosť žalobkyne

Tvrdenia účastníkov konania

- 246 Žalobkyňa tvrdí, že pokuta, ktorá jej bola uložená je nespravodlivá a neprimeraná, pretože jej výška predstavuje takmer dvojnásobok jej základného imania. Táto vec je najmä ukážkou prípadu „nesprávneho úradného postupu“ Komisie. V tomto prípade Komisia totiž pri výpočte pokút zneužila svoju diskrečnú právomoc mimoriadne závažným spôsobom, pretože uplatnila politiku zhovievavosti voči najvýznamnejším a najsilnejším členom kartelu, čoho celkovým výsledkom je nespravodlivosť, s akou je možné sa len málokedy stretnúť. Nedbanlivosť a povrchný postoj Komisie voči

žalobkyni viedli k vzniku paradoxnej situácie, že jej bola uložená v percentách obratu najprísnejšia sankcia (10 % jej obratu), čo ju v podstate prinútilo odísť z trhu, hoci bola jediná, ktorá ohrozovala stabilitu kartelu a ktorá sa na ňom zúčastňovala obmedzený čas a navyše len na niektorých jeho aspektoch.

²⁴⁷ Nerovnosť, ktorú robí napadnuté rozhodnutie medzi členmi patriacimi k „pevnému jadrú“ kartelu, voči ktorým zaujala Komisia zhovievavý postoj a žalobkyňou je výsledkom mechanického a formalistického uplatňovania usmernení, ktoré je v rozpore s požiadavkami individualizácie a odstupňovania sankcií.

²⁴⁸ V tejto súvislosti žalobkyňa tiež zdôrazňuje, že výška jej pokuty pred uplatnením hornej hranice 10 % obratu stanovenej v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 (8,75 milióna eur) predstavovala viac ako 42 % jej obratu v období rokov 2004/2005, zatiaľ čo pokuta uložená spoločnosti Deltafina (30 miliónov eur) predstavovala len 31 % obratu, ktorý táto dosiahla v tom istom období. Komisia mala predchádzať vzniku takýchto „vedľajších účinkov“ tým, že pri prijímaní konečného rozhodnutia mala uplatniť usmernenia s maximálnou obozretnosťou.

²⁴⁹ Navyše pokuta uložená žalobkyni nie je len v rozpore so zásadou proporcionality, ale je v podstate pozbavená potrebného účinku, pretože bezprostredne ohrozuje ďalšiu jej existenciu. Keďže táto pokuta predstavuje takmer dvojnásobok základného imania žalobkyne, jej vymáhanie môže spôsobiť, že bude musieť vstúpiť do likvidácie.

250 Žalobkyňa sa okrem toho odvoláva na bod 5 písm. b) usmernení, ktorý sa má vykladať tak, že podnik treba považovať za platobne neschopný, ak uloženie vysokého peňažného trestu ho môže finančne a ekonomicky vážne ohroziť, alebo dokonca môže viesť k jeho okamžitému vstupu do likvidácie alebo k vyhláseniu konkurzu. Žalobkyňa tiež poznamenáva, že podľa judikatúry hrá skutočná platobná schopnosť podniku úlohu iba v špecifickom spoločenskom kontexte tvorenom dôsledkami, ktoré by zaplatenie pokuty mohlo mať najmä na zvýšenie nezamestnanosti alebo na poškodenie dodávateľských a odberateľských hospodárskych odvetví dotknutého podniku. Pokuta, ktorá jej bola uložená vedie podľa nej k takémuto poškodeniu trhu na vstupe.

251 Ako to totiž potvrdzuje vyhlásenie pána F., riaditeľa Družstevného poľnohospodársko-potravinárskeho centra (Centro cooperativo agroalimentare, CECAS), zástupcu riaditeľa Národnej federácie poľnohospodárskych a poľnohospodársko-potravinárskych družstiev (Federazione nazionale delle cooperative agricole e agroalimentari, Fedagri), ako aj predsedu organizácie Consulta Tabacco zo 16. januára 2006, odchod žalobkyne z trhu by malo za následok úplný zánik alebo prudký pokles vývozu tabaku pestovaného podnikmi usadenými v Taliansku, ktoré sú pri realizácii vývozu tabaku na určité „úzko špecializované trhy“ závislé od žalobkyne. Žalobkyňa tvrdí, že jej odchod by mal katastrofálne dôsledky pre odvetvie talianskeho tmavého tabaku a tabaku odrody Burley pestovaného v oblasti Benevento (Taliansko). V prípade odchodu žalobkyne z trhu by podniky, ktoré pestujú odrody, ktoré táto uvádza na trh nemali ďalší odbyť, čo by malo dopad na zamestnanosť, a všeobecnejšie na hospodárstvo regiónov zameraných výhradne na poľnohospodársku výrobu.

252 Navyše jej odchod z trhu nie je v nijakom prípade v súlade s cieľom podporiť hospodársku súťaž a trh, ktorý by zaznamenal zníženie stupňa koncentrácie. Totiž vzhľadom na to, že 13. mája 2005 došlo v Spojených štátoch k splynutiu spoločnosti Dimon so spoločnosťou SCC, ktoré vytvorili nový subjekt Alliance One, čo malo za následok

odchod z trhu ich talianskych dcérskych spoločností Dimon Italia a Transcatab, trh s talianskym tabakom by patril už len jedinému spracovateľovi, spoločnosti Deltafina. Zaplataenie pokuty vo výške 2 milióny eur uloženej Komisiou by malo teda za následok odchod žalobkyne z trhu v prospech spoločnosti Deltafina, ktorá by zostala posledným existujúcim významným spracovateľom tabaku v Taliansku.

- 253 Uložením takto neprimeranej sankcie Komisia opomenula zväžiť v prejednávanej veci hľadisko „osobitnej prevencie“ a uložila protiprávnu „exemplárnu“ sankciu.
- 254 Komisia navrhuje zamietnutie žalobného dôvodu.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 255 Žalobkyňa v podstate tvrdí, že Komisia jej napadnutým rozhodnutím uložila pokutu, ktorá je ako taká v rozpore so zásadou proporcionality a ktorá nezohľadňuje jej skutočnú platobnú schopnosť v špecifickom spoločenskom kontexte.
- 256 V tejto súvislosti žalobkyňa najskôr všeobecne uvádza, že Komisia jej v napadnutom rozhodnutí uložila vzhľadom na jej obrat a jej základné imanie nespravodlivú a nepriemeranú pokutu, čo vážne ohrozilo jej ďalšiu existenciu.

257 Najskôr však treba pripomenúť, že tvrdenie žalobkyne, že pokuta rovnajúca sa hornej hranici 10% jej celkového obratu stanovená v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 sa rovná najvyššej sankcii, je nesprávne. Ako totiž vyplýva z judikatúry, táto horná hranica má odlišný a autonómny cieľ v porovnaní s kritériami závažnosti a dĺžky trvania porušenia, ktorým je zabrániť uloženiu takých pokút, pri ktorých je zrejme, že podniky, vzhľadom na ich veľkosť determinovanú ich celkovým obratom, hoci len približným a neúplným spôsobom, ich nebudú schopné uhradiť (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, body 280 a 282, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2008, Knauf Gips/Komisía, T-52/03, neuvverejnený v Zbierke, bod 452). Preto na rozdiel od toho, čo si zrejme myslí žalobkyňa, táto hranica stanovená normotvorcom je jednotne uplatňovaná na všetky podniky a premenlivá v závislosti od veľkosti každého z nich, ktorá smeruje k vylúčeniu pokuty nadmernej a neprimeranej výšky (pozri v tomto zmysle rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 281, a rozsudok Knauf Gips/Komisía, už citovaný, bod 453 a tam citovanú judikatúru). Takáto hranica má jediný možný dôsledok, že výška pokuty vypočítaná na základe kritérií závažnosti a dĺžky trvania porušenia bude v prípade, že túto hranicu presiahne znížená na najvyššiu povolenú úroveň. Jej uplatnenie znamená, že dotknutý podnik v zásade neplatí pokutu, ktorú by bol inak povinný zaplatiť v dôsledku posúdenia založeného na týchto kritériách (pozri rozsudok Knauf Gips/Komisía, už citovaný, bod 454 a tam citovanú judikatúru).

258 Čo sa týka tvrdenia, že pokuta uložená žalobkyni vážne ohrozuje jej ďalšiu existenciu a že môže mať za následok jej vstup do likvidácie, treba uviesť, že podľa judikatúry Komisia nie je pri určení výšky pokuty povinná zohľadniť stratovú finančnú situáciu podniku, keďže uloženie takejto povinnosti by viedlo k získaniu neoprávnenej súťažnej výhody pre podniky, ktoré sú najmenej prispôsobené podmienkam trhu (rozsudky Súdneho dvora Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 327, a z 29. júna 2006, SGL Carbon/Komisía, C-308/04 P, Zb. s. I-5997, bod 105; pozri tiež rozsudky Súdu prvého stupňa Union Pigments/Komisía, už citovaný v bode 212 vyššie, bod 175 a tam citovanú judikatúru, a z 28. apríla 2010, BST/Komisía, T-452/05,

zatiaľ Zb. s. II-1373, bod 95). Navyše žalobkyňa v tomto prípade neuviedla tieto skutočnosti počas správneho konania.

259 Po druhé, čo sa týka tvrdenia žalobkyne smerujúceho najmä k porovnaniu východiskovej sumy jej pokuty, ktorá predstavuje viac ako 42 % jej obratu a pokuty uloženej spoločnosti Deltafina predstavujúcej len 31 % obratu tejto spoločnosti, treba poznamenať, že zníženie na túto maximálnu hranicu uvedenú v bode 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 sa uplatní až na konečnú sumu pokuty. Uvedené ustanovenie nezakazuje Komisii, aby sa dostala pri výpočte k čiastkovej sume prekračujúcej túto hornú hranicu, pokiaľ suma nakoniec uloženej pokuty neprekračuje túto hornú hranicu (pozri v tomto zmysle rozsudky PVC II, už citovaný v bode 109 vyššie, body 592 a 593, a Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 278; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 97 vyššie, bod 367). Z toho vyplýva, že Komisia nemôže byť v žiadnej fáze uplatňovania usmernení povinná zaistiť, aby stanovené čiastkové sumy pokút odrážali všetky rozdiely medzi celkovými obratmi dotknutých podnikov (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. mája 2009, Wieland-Werke/Komisnia, T-116/04, Zb. s. II-1087, bod 87). Keďže Komisia navyše nie je povinná ani zabezpečiť, aby konečné sumy pokút pre dotknuté podniky, ktoré sú výsledkom jej výpočtu, vyjadrovali akýkoľvek rozdiel medzi nimi, čo sa týka ich obratov, žalobkyňa jej nemôže vyčítať, že jej v percentách celkového obratu uložila vyššiu pokutu, ako bola pokuta uložená spoločnosti Deltafina (pozri v tomto zmysle rozsudok Dansk Rørindustri/Komisnia, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 315; pozri tiež v tomto zmysle rozsudok SNCZ/Komisnia, už citovaný v bode 89 vyššie, bod 114).

260 Okrem toho na rozdiel od tvrdenia žalobkyne, článok 23 ods. 2 nariadenia č. 1 nevyžaduje, aby v prípade, ak sa ukladajú pokuty viacerým podnikom zapojeným do toho istého porušenia, suma pokuty, ktorá je uložená podniku malej alebo strednej veľkosti, nebola v percentách obratu vyššia ako suma pokút uložených väčším podnikom. Z tohto ustanovenia totiž vyplýva, že tak pri podnikoch malej alebo strednej veľkosti, ako aj pri veľkých podnikoch treba pri stanovení sumy pokuty zohľadniť

závažnosť a dĺžku trvania porušenia. V tejto súvislosti treba ešte zdôrazniť, že ako už bolo uvedené v bode 228 vyššie Komisiu nič nezaväzuje, aby zmiernila pokuty, pokiaľ dotknuté podniky patria medzi MSP. Neexistuje totiž žiaden dôvod, aby sa s MSP zaobchádzalo odlišne ako s ostatnými podnikmi. Skutočnosť, že podniky patria medzi MSP, ich nezbavuje povinnosti dodržiavať pravidlá hospodárskej súťaže.

- 261 Po tretie, pokiaľ ide o tvrdenia žalobkyne, že Komisia mala v súlade s bodom 5 písm. b) usmernení zohľadniť jej skutočnú platobnú schopnosť v „špeciálnom spoločenskom kontexte“, treba konštatovať, že hoci sú tieto tvrdenia relevantné, z nijakej skutočnosti uvedenej v spise nevyplýva, že by sa žalobkyňa počas správneho konania domáhala existencie takéhoto „kontextu“, alebo že by nastolila otázky týkajúce sa jej platobnej schopnosti.
- 262 Tvrdenia, že odchod žalobkyne z trhu z dôvodu uloženia vysokej pokuty môže spôsobiť poškodenie trhu na vstupe, pretože môže viesť k úplnému zániku alebo prudkému poklesu vývozu tabaku pestovaného určitými podnikmi usadenými v Taliansku a môže mať tiež katastrofálny dopad na zamestnanosť a hospodárstvo určitých dotknutých regiónov zameraných výhradne na poľnohospodársku výrobu, pretože žalobkyňa je jediným nákupcom tmavého tabaku predávaného najvýznamnejším združením družstiev pestujúcich túto odrodu tabaku, ako aj ďalšej odrody (Burley) pestovanej v oblasti Benevento (Taliansko), predložila žalobkyňa až v rámci tohto konania.
- 263 Z toho dôvodu žalobkyňa nemôže v tomto konaní vytýkať Komisii nedostatočné dokazovanie, pokiaľ ide o uplatnenie bodu 5 písm. b) usmernení, ktorého pôsobnosť skúmala Komisia napríklad v odôvodnení č. 384 napadnutého rozhodnutia v súvislosti s tvrdením uvedeným v tomto ohľade spoločnosťou Transcatlab v odpovedi na oznámenie o výhradách.

264 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že výhrady a tvrdenia predložené žalobkyňou v rámci piateho žalobného dôvodu treba zamietnuť ako nedôvodné.

7. O neobmedzenej súdnej právomoci Všeobecného súdu a o určení konečnej sumy pokuty

265 Neobmedzená súdna právomoc, ktorú v súlade s článkom 229 ES priznáva Všeobecnému súdu článok 31 nariadenia č. 1/2003, ho oprávňuje, aby okrem samotného preskúmania zákonnosti, ktoré umožňuje len odmietnutie žaloby o neplatnosť alebo zrušenie napadnutého aktu, nahradil posúdenie Komisie svojím posúdením a v dôsledku toho zmenil napadnutý akt, a to aj bez toho, aby ho zrušil, s prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti, najmä s cieľom zmeniť výšku pokuty, pokiaľ mu je otázka ich výšky predložená na posúdenie (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 8. februára 2007, Groupe Danone/Komisia, C-3/06 P, Zb. s. I-1331, body 61 a 62, a z 3. septembra 2009, Prym a Prym Consumer/Komisia, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 86 a tam citovanú judikatúru).

266 V tejto súvislosti treba uviesť, že stanovenie pokuty Všeobecným súdom nie je zo svojej podstaty presným aritmetickým výpočtom. Navyše Všeobecný súd, ktorý rozhoduje v rámci svojej neobmedzenej právomoci, nie je viazaný výpočtami Komisie, ani jej usmerneniami (pozri v tomto zmysle rozsudok BASF a UCB/Komisia, už citovaný v bode 55 vyššie, bod 213 a tam citovanú judikatúru), ale svoje posúdenie musí vykonať s prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti prípadu.

267 Z posúdenia, ktoré vykonal Všeobecný súd v rámci druhého a tretieho žalobného dôvodu skúmaných vyššie vyplýva, že pri výpočte výšky pokuty sa Komisia po prvé dopustila nesprávneho posúdenia skutkových okolností, pokiaľ ide o dĺžku trvania

účasti žalobkyne na karteli, a po druhé, pri posudzovaní konkrétneho významu tejto účasti porušila zásadu rovného zaobchádzania.

- 268 Pokiaľ ide o protiprávnosť, ktorej sa dopustila Komisia pri výpočte dĺžky trvania porušenia žalobkyne, treba pripomenúť, že ako bolo uvedené v bode 30 vyššie, Komisia konštatovala, že žalobkyňa sa zúčastňovala na karteli spracovateľov od októbra 1997 do 19. februára 2002, teda do dňa ukončenia porušovania, s prerušením od 5. novembra 1999 do 29. mája 2001 (odôvodnenia č. 302 a 378 napadnutého rozhodnutia). Komisia, ktorá sa domnievala, že účasť žalobkyne na porušovaní trvala viac ako dva roky a osem mesiacov zvýšila pokutu, ktorá jej mala byť uložená o 25%. Základná čiastka tejto pokuty bola teda stanovená na 12,5 milióna eur (pozri odôvodnenie č. 379 napadnutého rozhodnutia).
- 269 Ako však bolo uvedené v rámci preskúmania tretieho žalobného dôvodu (pozri body 134 až 143 a 150 až 165 vyššie), Komisia sa nesprávne domnievala, že žalobkyňa sa v uvedenom období zúčastňovala na karteli a že v období od novembra 1999 do mája 2001 svoju účasť prerušila. Pokiaľ ide o obdobie do 5. novembra 1999, z úvah najmä v bodoch 134 až 149 vyššie však vyplýva, že Komisia nemohla dátum skončenia účasti žalobkyne na karteli stanoviť na 5. novembra 1999, pretože dôkazy, ktoré v tejto súvislosti skúmala v napadnutom rozhodnutí, ako aj ďalšie dôkazy uvedené v spise jej umožňovali prijať jediný záver, že účasť žalobkyne na porušení trvala do februára 1999.
- 270 Pokiaľ ide o údajné obnovenie účasti žalobkyne na karteli v období od 29. mája 2001 do 19. februára 2002, z úvah najmä v bodoch 150 až 164 vyššie totiž vyplýva, že všetky dôkazy, ktoré mala Komisia k dispozícii nepostačovali na vyvodenie záveru, že sa žalobkyňa v uvedenom období zúčastňovala na karteli, a preto sa Komisia tým, že konštatovala, že žalobkyňa sa v tomto období znovu pripojila ku kartelu, dopustila nesprávneho posúdenia skutkových okolností.

- 271 So zreteľom na vyššie uvedené musí byť dĺžka trvania účasti žalobkyne na karteli, ktorá má byť zohľadnená na účely stanovenia výšky pokuty skrátená na šesťnásť mesiacov.
- 272 Čo sa týka ďalšieho protiprávneho konania Komisie, z bodov 176 až 195 vyššie vyplýva, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania, pretože Komisia v prípade žalobkyne zohľadnila ako referenčný rok na účely stanovenia východiskovej sumy pokuty rok 2001.
- 273 Z odôvodnení č. 370 až 373 napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že Komisia stanovila individuálnu váhu každého podniku zúčastneného na karteli v závislosti od ich podielu, ktoré mali na trhu počas posledného celého roka porušenia.
- 274 Rozhodnutie Komisie zohľadniť rok 2001, ktorý však z dôvodov uvedených v bodoch 182 až 186 vyššie nemožno v nijakom prípade, pokiaľ ide o žalobkyňu, považovať za posledný celý rok jej účasti na porušení malo za následok, že v prípade žalobkyne zohľadnila podiel na trhu predstavujúci 8,86 % (pozri odôvodnenie č. 40 napadnutého rozhodnutia). Z oznámenia žalobkyne – ktoré Komisia na základe opatrenia na zabezpečenie priebehu konania prijatého Všeobecným súdom založila do spisu – citovaného v poznámke pod čiarou č. 21 napadnutého rozhodnutia (pozri v tejto súvislosti tiež bod 191 vyššie) vyplýva, že tento trhový podiel bol však výrazne vyšší ako podiel 2,71 %, ktorý mala žalobkyňa na trhu v roku 1998, ktorý bol posledným celým rokom jej účasti na porušení.
- 275 Keďže rozdiel medzi trhovým podielom žalobkyne, ktorý zobrala do úvahy Komisia a podielmi, ktoré mali v roku 2001 na trhu spoločnosti Mindo a Transcatlab nebol údajne významný, pretože podiely všetkých spoločností boli približne v rozpätí medzi 9 až 11 % (pozri odôvodnenie č. 373 napadnutého rozhodnutia), Komisia sa

domnievala, že tieto tri podniky môžu byť zaradené do tej istej kategórie, v prípade ktorej stanovila výšku pokuty na 10 miliónov eur, ktorá vzhľadom na vyššie uvedené nezohľadňuje „individuálnu váhu“ žalobkyne a možné dopady jej protiprávneho konania.

- 276 Z toho vyplýva, že pochybenie, ktorého sa Komisia dopustila tým, že v prípade žalobkyne zohľadnila jej podiel na trhu v roku 2001 malo za následok, že bola nesprávne zaradená do kategórie podnikov, do ktorej nepatrila, v dôsledku čoho Komisia nakoniec stanovila v jej prípade východiskovú sumu pokuty, ktorá je vzhľadom na jej skutočnú individuálnu váhu pri porušovaní neprimeraná.
- 277 Pochybenia Komisie, pokiaľ ide o stanovenie dĺžky trvania účasti žalobkyne na porušovaní, ako aj o určenie výšky podielu žalobkyne na trhu, na základe čoho bola zaradená do jednej kategórie s podnikmi, ktoré boli svojou veľkosťou, ako aj váhou v rámci kartelu odlišné, mali v dôsledku toho v podstate za následok, že Komisia prisúdila žalobkyňi rovnakú úlohu v karteli, akú mali ostatní traja spracovatelia, teda Deltafina, Dimon Italia Transcatab.
- 278 V tejto súvislosti treba konštatovať, že účasť žalobkyne na karteli mala úplne inú povahu ako účasť týchto ďalších troch spracovateľov, ktorí boli všetci súčasťou nadnárodných skupín. Tieto spoločnosti sú totiž jedinými členmi, ktorí zrealizovali kartel a ktorí sa na ňom zúčastňovali vo všetkých jeho aspektoch od začiatku porušovania až do jeho skončenia. Okrem toho všetci títo traja citovaní spracovatelia boli na rozdiel od žalobkyne členmi APTI (odôvodnenie č. 45 napadnutého rozhodnutia), ktorého správanie sa snažili ovplyvňovať (odôvodnenie č. 244 napadnutého rozhodnutia). Napokon ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia (pozri najmä odôvodnenie č. 380), žalobkyňa sa nielenže nezúčastňovala na karteli neprerušene, ale počas svojej účasti často tiež narušovala jeho fungovanie.

279 Okrem toho treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry je cieľom pokút uložených za porušenie článku 81 ES, akými sú pokuty stanovené v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, potrestať protiprávne úkony dotknutých podnikov, ako aj odstrániť tak dotknuté podniky, ako aj ďalšie hospodárske subjekty od budúceho porušenia pravidiel práva hospodárskej súťaže Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 17. júna 2010, *Lafarge/Komisia*, C-413/08 P, Zb. s. I-5361, bod 102 a tam citovaný judikatúru). Zohľadnenie veľkosti a celkových zdrojov dotknutého podniku s cieľom zabezpečiť dostatočný odstrašujúci účinok pokuty tak spočíva v zamýšľanom účinku na uvedený podnik, pričom sankcia nemôže byť zanedbateľná najmä s ohľadom na finančnú silu tohto podniku (pozri v tomto zmysle rozsudok *Lafarge/Komisia*, už citovaný, bod 104).

280 Okrem toho treba pripomenúť, že zásada proporcionality vyžaduje, aby akty inštitúcií neprekračovali hranice toho, čo je vhodné a potrebné na uskutočnenie legitímnych cieľov sledovaných predmetnou právnou úpravou, čím sa rozumie, že v prípade, kde existuje voľba medzi viacerými primeranými opatreniami, je potrebné prikloniť sa k tomu najmenej obmedzujúcemu a že spôsobené ťažkosti nesmú byť neúmerné vo vzťahu k sledovaným cieľom (pozri judikatúru citovanú v bode 104 vyššie). Z uvedeného vyplýva, že pokuty nesmú byť neprimerané vzhľadom na sledované ciele, teda vzhľadom na dodržanie pravidiel hospodárskej súťaže, a že výška pokuty uloženej podniku za porušenie v oblasti hospodárskej súťaže musí byť primeraná porušeniu posudzovanému v celkových súvislostiach, a to najmä s prihliadnutím na jeho závažnosť (pozri judikatúru citovanú v bode 105 vyššie).

281 Žalobkyňa v prejednávanej veci je malým rodinným podnikom, ktorého základné imanie, ktoré v roku 2005 dosahovalo len 1,1 milióna eur vlastní len dve fyzické osoby, manželia B. (uznesenie *Romana Tabacchi/Komisia*, už citované v bode 45 vyššie, body 70 a 123). Zo záverov prijatých v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia týkajúceho sa tejto veci okrem iného vyplýva, že žalobkyňa musela na účely vytvorenia rezervy na pokrytie rizika zaplatenia pokuty do výšky 1 milióna eur predať v roku 2005 závod nachádzajúci sa v Cerratine, ktorá je časťou obce Pianella

(Taliano), čím došlo k zníženiu hodnoty jej investičného majetku na sumu nižšiu, ako je výška pokuty uloženej Komisiou (uznesenie Romana Tabacchi/Komisía, už citované v bode 45 vyššie, body 87 a 107).

282 Pokiaľ ide o účinky zaúčtovania pokuty vo výške rovnajúcej sa 2,05 milióna eur do účtovníctva žalobkyne, žalobkyňa okrem iného v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia tvrdila, čo Komisia nespochybnila, že článok 2447 a článok 2484 štvrtý odsek talianskeho občianskeho zákonníka stanovujú, že zaúčtovanie položky pasív rovnajúce sa dvojnásobku základného imania do súvahy, ako v tomto prípade, znamená zníženie tohto imania na nulu. Najmä v prípade zníženia imania akciovej spoločnosti (SpA) pod zákonom stanovenú minimálnu výšku má táto spoločnosť v podstate jednu z nasledujúcich možností: pristúpiť k zrušeniu spoločnosti alebo k rekapitalizácii (pozri v tomto zmysle uznesenie Romana Tabacchi/Komisía, už citované v bode 45 vyššie, body 88 a 123). Zo záverov prijatých v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia v tejto súvislosti vyplýva, že žalobkyňa 13. júla 2006 dostatočným spôsobom preukázala svoju neschopnosť, ako aj neschopnosť jej akcionárov zabezpečiť bankovú záruku na zaplatenie pokuty vo výške 2,05 milióna eur uloženej Komisiou (uznesenie Romana Tabacchi/Komisía, už citované v bode 45 vyššie, body 100 až 122). Treba najmä uviesť, že je zrejmé, že akcionári žalobkyne nemajú možnosť zriadiť bankovú záruku na celú sumu pokuty, a teda v každom prípade nemôžu ani prispieť k imaniu spoločnosti v miere dostatočnej na to, aby zabránili jej vstupu do likvidácie (pozri v tomto zmysle uznesenie Romana Tabacchi/Komisía, už citované v bode 45 vyššie, bod 123). Okrem toho banky, ktorých bola žalobkyňa klientom prerušili jej čerpanie úveru z dôvodu zhoršenia jej situácie (uznesenie Romana Tabacchi/Komisía, už citované v bode 45 vyššie, bod 85). Navyše v prejednávanej veci neexistuje nijaký dôkaz, ktorý by umožnil určiť, že toto zhoršenie situácie je založené na podvode s cieľom vyhnúť sa zaplateniu pokuty.

283 Všeobecný súd sa s prihliadnutím na tieto okolnosti domnieva, že pokuta vo výške rovnajúcej sa 2,05 milióna eur, akou je pokuta, ktorú 20. októbra 2005 uložila Komisia môže sama osebe spôsobiť, že žalobkyňa bude musieť vstúpiť do likvidácie, a v dôsledku toho opustiť trh, čo môže mať zrejme závažné negatívne dopady, uvádzané žalobkyňou v rámci svojho piateho odvolacieho dôvodu.

284 Na základe predchádzajúcich úvah, a najmä vzhľadom na kumulatívny účinok vyššie konštatovaných protiprávnych postupov, ako aj na nízku platobnú schopnosť žalobkyne sa Všeobecný súd domnieva, že spravodlivým posúdením všetkých skutkových okolností prípadu treba dospieť k záveru, že konečná suma pokuty uloženej žalobkyňi sa stanovuje na 1 milión eur. Sankcia v takejto výške umožňuje totiž účinne postihnúť protiprávne správanie žalobkyne, pretože nie je zanedbateľná a má dostatočný odstrašujúci účinok. Akákoľvek vyššia suma pokuty ako je táto by bola vzhľadom na porušenie vytýkané žalobkyňi posudzované v celkových súvislostiach neprimeraná.

285 Pokuta vo výške rovnajúcej sa 1 milión eur predstavuje spravodlivú sankciu za správanie vytýkané žalobkyňi v prejednávanej veci.

286 So zreteľom na vyššie uvedené úvahy je potrebné po prvé zrušiť článok 1 písm. b) napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa vytýka žalobkyňi jej účasť na porušení v období po februári 1999, po druhé stanoviť sumu pokuty uloženej žalobkyňi na 1 milión eur, a po tretie zamietnuť žalobu vo zvyšnej časti.

O trovách

- 287 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa odseku 3 prvého pododseku toho istého ustanovenia môže Všeobecný súd rozdeliť náhradu trov konania, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania.
- 288 Treba konštatovať, že v tomto prípade mala žalobkyňa v zásade vo svojich dôvodoch úspech. Všeobecný súd vykonal spravodlivé posúdenie skutkových okolností tejto veci rozhodnutím, že Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli žalobkyni.
- 289 Pokiaľ ide o konanie o nariadení predbežného opatrenia vo veci T-11/06 R, Všeobecný súd sa so zreteľom na uznesenie predsedu Všeobecného súdu z 13. júla 2006 domnieva, že je opodstatnené nariadiť, že Komisia znáša svoje vlastné trovy a je povinná nahradiť aj trovy konania, ktoré v tomto konaní vznikli žalobkyni.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (tretia komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Článok 1 písm. b) rozhodnutia Komisie K(2005) 4012 v konečnom znení z 20. októbra 2005, ktoré sa vzťahuje na konanie podľa článku 81 ods. 1 [ES] (vec COMP/C.38.281/B.2 – Surový tabak – Taliansko), sa zrušuje v rozsahu,**

v akom v ňom Európska komisia konštatovala, že Romana Tabacchi Srl sa zúčastnila na porušení aj po februári 1999.

- 2. Suma pokuty uloženej Romana Tabacchi Srl sa stanovuje na 1 milión eur.**

- 3. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamietá.**

- 4. Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania Romana Tabacchi Srl.**

- 5. Vo veci T-11/06 R Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania Romana Tabacchi Srl.**

Azizi

Cremona

Frimodt Nielsen

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 5. októbra 2011.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu	II - 6698
1. Správne konanie	II - 6699
2. Napadnuté rozhodnutie	II - 6701
Stanovenie východiskovej sumy pokút	II - 6702
Závažnosť	II - 6702
Rozdielne zaobchádzanie	II - 6703
Stanovenie základnej čiastky pokút	II - 6705
Poľahčujúce okolnosti	II - 6706
Maximálna výška pokuty stanovená v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003	II - 6708
Uplatnenie oznámenia o spolupráci	II - 6708
Konečná suma pokút	II - 6709
Konanie a návrhy účastníkov konania	II - 6710
Právny stav	II - 6712
1. O návrhu na vykonanie výsluchu svedka	II - 6713
	II - 6791

2. O prvom žalobnom dôvode založenom na nedostatku dôkazov a nedostatku odôvodnenia, alebo jeho nelogickej povahe, ako aj na porušení zásady rovnosti zaobchádzania a zásady proporcionality v rozsahu, v akom Komisia nezohľadnila skutočnosť, že kartel nemal na trh konkrétny dopad II - 6713
- Tvrdenia účastníkov konania II - 6713
- Posúdenie Všeobecným súdom II - 6716
- Všeobecné úvahy II - 6717
- O nezohľadnení konkrétneho dopadu kartelu na trh pri stanovení pokuty II - 6721
- O porušení zásady rovnosti zaobchádzania a zásady proporcionality II - 6727
- O nedostatku a nelogickej povahe odôvodnenia II - 6729
3. O treťom žalobnom dôvode založenom na nedostatku odôvodnenia a dôkazov, ako aj na porušení povinnosti dôkazného bremena v súvislosti s určením dĺžky trvania účasti žalobkyne na vytýkanom porušení II - 6731
- Tvrdenia účastníkov konania II - 6731
- Posúdenie Všeobecným súdom II - 6735
- O dátume ukončenia účasti žalobkyne na karteli v roku 1999 II - 6739
- O účasti žalobkyne na karteli v období od 29. mája 2001 do 19. februára 2002 II - 6744
- O faxovej správe z 29. mája 2001 zaslanej spoločnosťou Deltafina ... II - 6745
- O stretnutiach zo 16. novembra 2001 a z 8. januára 2002 II - 6747

4. O druhom žalobnom dôvode založenom na nelogickosti odôvodnenia a na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, pokiaľ ide o odstupňovanie východiskovej sumy pokuty	II - 6750
Tvrdenia účastníkov konania	II - 6750
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 6754
5. O štvrtom žalobnom dôvode založenom na nedostatočnom znížení pokuty uloženej žalobkyňi vzhľadom na jej úlohu spočívajúcu v „narušovaní“ fungovania kartelu, a tiež na nezohľadnení ďalších poľahčujúcich okolností	II - 6761
O prvej časti založenej na tom, že Komisia nezohľadnila ako poľahčujúcu okolnosť nátlak vyvíjaný na žalobkyňu a jej vyložene pasívnu úlohu	II - 6761
Tvrdenia účastníkov konania	II - 6761
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 6764
— O výhrade týkajúcej sa nezohľadnenia nútenej účasti žalobkyne na karteli	II - 6765
— O výhrade založenej na nezohľadnení výlučne pasívnej úlohy žalobkyne alebo jej úlohy „nasledovania môjho vodcu“	II - 6766
— O nedostatku odôvodnenia	II - 6771
O druhej časti založenej na tom, že Komisia porušila povinnosť zohľadniť poľahčujúcu okolnosť z dôvodu „častého marenia účelu kartelu“, ktoré spočívalo v systematickom nevykonávaní jeho rozhodnutí	II - 6772
Tvrdenia účastníkov konania	II - 6772
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 6773

6. O piatom žalobnom dôvode založenom na nespravodlivej a neprimeranej povahe pokuty vzhľadom na majetkovú štruktúru a platobnú schopnosť žalobkyně	II - 6775
Tvrdenia účastníkov konania	II - 6775
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 6778
7. O neobmedzenej súdnej právomoci Všeobecného súdu a o určení konečnej sumy pokuty	II - 6782
O trovách	II - 6789